

Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016

2016 dccc 2

VALID FROM 04/09/2017

RHAN 1

RHEOLEIDDIO GWASANAETHAU GOFAL CYMDEITHASOL

VALID FROM 02/04/2018

PENNOD 1

CYFLWYNIAD

1 Trosolwg o Ran 1

Yn y Rhan hon—

- (a) mae'r Bennod hon yn diffinio rhai termau allweddol gan gynnwys yr hyn a olygir wrth "gwasanaeth rheoleiddiedig" yn y Ddeddf hon ac yn nodi amcanion cyffredinol Gweinidogion Cymru mewn perthynas â rheoleiddio gwasanaethau o'r fath;
- (b) mae Pennod 2 yn nodi swyddogaethau Gweinidogion Cymru mewn perthynas â chofrestru personau sy'n darparu gwasanaethau rheoleiddiedig, gan gynnwys darpariaeth ynghylch amrywio a chanslo cofrestrïadau a darpariaeth ynghylch hysbysïadau ac apelau;
- (c) mae Pennod 3 yn nodi pwerau Gweinidogion Cymru i'w gwneud yn ofynnol i wybodaeth gael ei darparu a'u pwerau i gynnal arolygiadau;
- (d) mae Pennod 4 yn rhoi rhai swyddogaethau cyffredinol i Weinidogion Cymru mewn perthynas â gwasanaethau rheoleiddiedig;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (e) mae Pennod 5 yn gwneud darpariaeth ar gyfer troseddau a chosbau;
- (f) mae Pennod 6 yn diwygio [Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant \(Cymru\) 2014 \(dccc 4\)](#) i wneud darpariaeth mewn cysylltiad â swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol (gweler Atodlen 2 i Ddeddf 2014 am hyn) gan gynnwys, yn benodol, ddarpariaeth ynghylch—
- adroddiadau blynyddol gan awdurdodau lleol;
  - pwerau i Weinidogion Cymru i gynnal adolygiadau o'r ffordd y caiff y swyddogaethau hynny eu harfer;
  - pwerau sy'n caniatáu ar gyfer arolygu mangreoedd a ddefnyddir mewn cysylltiad ag arfer y swyddogaethau hynny;
  - pwerau i Weinidogion Cymru i'w gwneud yn ofynnol i wybodaeth sy'n ymwneud ag arfer y swyddogaethau hynny gael ei darparu;
  - troseddau mewn cysylltiad ag arolygiadau neu ofynion i ddarparu gwybodaeth;
  - pwerau i Weinidogion Cymru i reoleiddio'r arferiad o'r swyddogaethau awdurdod lleol hynny sy'n ymwneud â phlant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya;
- (g) mae Pennod 7 yn gwneud darpariaeth i Weinidogion Cymru fonitro cynaliadwyedd ariannol darparwyr gwasanaethau penodol a llunio a chyhoeddi adroddiadau ynghylch sefydlogrwydd y farchnad ar gyfer gwasanaethau gofal cymdeithasol yng Nghymru.

Gwybodaeth Cychwyn

- II** A. 1 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

2 Ystyr “gwasanaeth rheoleiddiedig”

- (1) Yn y Ddeddf hon, ystyr “gwasanaeth rheoleiddiedig” yw—
- gwasanaeth cartref gofal,
  - gwasanaeth llety diogel,
  - gwasanaeth canolfan breswyl i deuluoedd,
  - gwasanaeth mabwysiadu,
  - gwasanaeth maethu,
  - gwasanaeth lleoli oedolion,
  - gwasanaeth eirioli,
  - gwasanaeth cymorth cartref, ac
  - unrhyw wasanaeth arall sy'n cynnwys y ddarpariaeth o ofal a chymorth yng Nghymru a ragnodir.
- (2) Mae Atodlen 1 yn gwneud darpariaeth bellach ynghylch ystyr termau a ddefnyddir yn is-adran (1).
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ragnodi'r pethau nad ydynt, er gwaethaf Atodlen 1, i'w trin fel gwasanaethau rheoleiddiedig at ddibenion y Ddeddf hon.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

(4) Cyn gwneud rheoliadau o dan yr adran hon rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau sy'n briodol yn eu barn hwy.

Gwybodaeth Cychwyn

12 A. 2 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

3 Termau allweddol eraill

(1) Yn y Ddeddf hon—

- (a) ystyr “gofal” yw gofal sy'n ymwneud ag—
  - (i) tasgau ac anghenion corfforol beunyddiol y person y gofelir amdano (er enghraifft, bwyta ac ymolchi), a
  - (ii) y prosesau meddyliol sy'n ymwneud â'r tasgau a'r anghenion hynny (er enghraifft, y broses feddyliol o gofio bwyta ac ymolchi);
- (b) ystyr “swyddogaethau rheoleiddiol” yw swyddogaethau Gweinidogion Cymru o dan—
  - (i) y Rhan hon,
  - (ii) adrannau 94A a 149A i 161B o Ddeddf 2014, a
  - (iii) adran 15 o [Ddeddf Mabwysiadu a Phlant 2002 \(p.38\)](#) (arolygu mangroedd sy'n ymwneud â gwasanaethau mabwysiadu), ond nid yw unrhyw swyddogaeth o wneud, cadarnhau neu gymeradwyo is-ddeddfwriaeth (fel y'i diffinnir gan adran 158(1) o [Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 \(p.32\)](#)) yn swyddogaeth reoleiddiol;
- (c) ystyr “darparwr gwasanaeth” yw person sydd wedi ei gofrestru o dan adran 7 i ddarparu gwasanaeth rheoleiddiedig;
- (d) ystyr “cymorth” yw cwnsela, cyngor neu help arall, a ddarperir fel rhan o gynllun a luniwyd ar gyfer y person sy'n cael cymorth gan—
  - (i) ddarparwr gwasanaeth neu berson arall sy'n darparu gofal a chymorth i'r person, neu
  - (ii) awdurdod lleol (hyd yn oed os nad yw'r awdurdod yn darparu gofal a chymorth i'r person).

(2) Mae cyfeiriadau yn y Ddeddf hon at “gofal a chymorth” i'w darllen fel cyfeiriadau at—

- (a) gofal,
- (b) cymorth, neu
- (c) gofal a chymorth.

(3) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ragnodi pethau nad ydynt, er gwaethaf is-adran (1)(a) a (d), i'w trin fel gofal a chymorth at ddibenion y Ddeddf hon.

Gwybodaeth Cychwyn

13 A. 3 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

4 Amcanion cyffredinol

Amcanion cyffredinol Gweinidogion Cymru wrth arfer eu swyddogaethau o dan y Rhan hon yw—

- diogelu, hybu a chynnal diogelwch a llesiant pobl sy'n defnyddio gwasanaethau rheoleiddiedig, a
- hybu a chynnal safonau uchel wrth ddarparu gwasanaethau rheoleiddiedig.

Gwybodaeth Cychwyn

14 A. 4 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 01/02/2018

PENNOD 2

COFRESTRU ETC. DARPARWYR GWASANAETHAU

VALID FROM 02/04/2018

Gofyniad i gofrestru

5 Gofyniad i gofrestru

Mae'n drosedd i berson ddarparu gwasanaeth rheoleiddiedig heb fod wedi ei gofrestru yn unol â'r Bennod hon mewn cysylltiad â'r gwasanaeth hwnnw.

Gwybodaeth Cychwyn

15 A. 5 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

Ymgeisio, amrywio a chanslo cofrestrriad

6 Cais i gofrestru fel darparwr gwasanaeth

- Rhaid i berson sy'n dymuno darparu gwasanaeth rheoleiddiedig wneud cais ar gyfer cofrestru i Weinidogion Cymru—
  - sy'n pennu'r gwasanaeth rheoleiddiedig y mae'r person yn dymuno ei ddarparu,
  - sy'n pennu'r manau y mae'r gwasanaeth i'w ddarparu ynddynt, ohonynt neu mewn perthynas â hwy,
  - sy'n dynodi unigolyn fel yr unigolyn cyfrifol mewn cysylltiad â phob un o'r manau hynny ac sy'n datgan enw a chyfeiriad pob unigolyn o'r fath

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

(mae adran 21 yn nodi pwy y caniateir iddo gael ei ddynodi'n unigolyn cyfrifol), a

(d) sy'n cynnwys unrhyw wybodaeth arall a ragnodir.

(2) Rhaid i gais fod ar y ffurf ragnodedig.

(3) Caiff person sy'n dymuno cael ei gofrestru fel darparwr gwasanaeth mewn cysylltiad â dau neu ragor o wasanaethau rheoleiddiedig wneud un cais mewn cysylltiad â hwy.

Gwybodaeth Cychwyn

16 A. 6 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

7 Caniatáu neu wrthod cofrestrriad fel darparwr gwasanaeth

(1) Rhaid i Weinidogion Cymru ganiatáu cais o dan adran 6 os ydynt wedi eu bodloni—

(a) bod y cais—

(i) yn cynnwys popeth sy'n ofynnol gan neu o dan is-adran (1) o'r adran honno,

(ii) yn achos cais sy'n ymwneud â gwasanaeth cymorth cartref, yn cynnwys yr ymgymeriad yn adran 8, a

(iii) yn bodloni'r gofynion a ragnodir o dan adran 6(2);

(b) bod yr ymgeisydd yn berson addas a phriodol i fod yn ddarparwr gwasanaeth (gweler adran 9);

(c) o ran pob unigolyn sydd i'w ddynodi'n unigolyn cyfrifol—

(i) ei fod yn gymwys i fod yn unigolyn cyfrifol yn unol ag adran 21(2),

(ii) ei fod yn berson addas a phriodol i fod yn unigolyn cyfrifol (gweler adran 9), a

(iii) y bydd yn cydymffurfio ag unrhyw ofynion mewn rheoliadau o dan adran 28 (i'r graddau y bônt yn gymwys);

(d) y bydd cydymffurfedd â gofynion—

(i) unrhyw reoliadau o dan adran 27 (gan gynnwys unrhyw ofynion o ran safon y gofal a'r cymorth y mae rhaid eu darparu), a

(ii) unrhyw ddeddfiad arall yr ymddengys i Weinidogion Cymru ei fod yn berthnasol,

(i'r graddau y bônt yn gymwys) mewn perthynas â darparu'r gwasanaeth rheoleiddiedig.

(2) Mewn unrhyw achos arall rhaid i Weinidogion Cymru wrthod cais.

(3) O ran caniatáu cais—

(a) rhaid iddo fod yn ddarostyngedig i amod sy'n pennu—

(i) y manau y mae'r darparwr gwasanaeth i ddarparu gwasanaeth rheoleiddiedig ynddynt, ohonynt neu mewn perthynas â hwy, a

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (ii) yr unigolyn sydd wedi ei ddynodi fel yr unigolyn cyfrifol ar gyfer pob un o'r manau hynny, a
  - (b) caiff fod yn ddarostyngedig i unrhyw amodau pellach sy'n briodol ym marn Gweinidogion Cymru.
- (4) Pan fo person wedi gwneud un cais mewn cysylltiad â dau neu ragor o wasanaethau rheoleiddiedig caiff Gweinidogion Cymru ganiatáu neu wrthod y cais ar wahân mewn cysylltiad â phob gwasanaeth.
- (5) Ond dim ond os yw gofynion adrannau 18 i 20 wedi eu bodloni (i'r graddau y bônt yn gymwys) y mae caniatâd i gais yn cymryd effaith.

Gwybodaeth Cychwyn

I7 A. 7 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

8 Hyd ymweliadau cymorth cartref

- (1) Yr ymgymeriad a grybwyllir yn adran 7(1)(a)(ii) ac 11(3)(a)(ii) yw na fydd gwasanaeth cymorth cartref yn cael ei ddarparu drwy ymweliad sy'n fyrrach na 30 munud oni bai bod naill ai amod A, B neu C wedi ei fodloni.
- (2) Mae Amod A yn gymwys pan—
- (a) fo'n ofynnol i awdurdod lleol—
    - (i) yn rhinwedd adran 35 neu 37 o Ddeddf 2014, ddiwallu anghenion y person yr ymwelir ag ef, neu
    - (ii) yn rhinwedd adran 40 neu 42 o'r Ddeddf honno, ddiwallu anghenion gofalwr y person hwnnw, a
  - (b) fo'r awdurdod yn diwallu'r anghenion hynny drwy ddarparu gwasanaeth cymorth cartref neu drwy drefnu bod gwasanaeth cymorth cartref yn cael ei ddarparu i'r person yr ymwelir ag ef.
- (3) Amod A yw—
- (a) bod yr unigolyn sy'n cynnal yr ymweliad wedi cynnal ymweliad blaenorol yn ystod y cyfnod y mae'r awdurdod lleol yn cynnal—
    - (i) cynllun gofal a chymorth o dan adran 54(1) o Ddeddf 2014 mewn cysylltiad â'r person yr ymwelir ag ef, neu
    - (ii) cynllun cymorth o dan yr adran honno mewn cysylltiad â gofalwr y person, a
  - (b) naill ai—
    - (i) y cynhelir yr ymweliad at yr unig ddiben o gadarnhau a yw'r person yn ddiogel ac yn iach, neu
    - (ii) y gall y tasgau sydd i gael eu cwblhau yn ystod yr ymweliad gael eu cwblhau'n rhesymol, a'u bod yn cael eu cwblhau, i safon sy'n bodloni unrhyw ofynion a bennir mewn rheoliadau a wneir o dan adran 27 sy'n berthnasol i'r ymweliad.

Statws Gohwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

- (4) Mae Amod B yn gymwys pan fo gwasanaeth cymorth cartref yn cael ei ddarparu o dan amgylchiadau pan na fo Amod A yn gymwys.
- (5) Amod B yw—
- bod ymweliad sy'n llai na 30 munud yn gyson â thelerau unrhyw drefniant i ddarparu'r gwasanaeth a wneir rhwng y darparwr gwasanaeth a'r person yr ymwelir ag ef (neu berson arall sy'n gweithredu ar ran y person yr ymwelir ag ef),
  - y cynhelir yr ymweliad at yr unig ddiben o gadarnhau a yw'r person yn ddiogel ac yn iach, neu
  - y gall y tasgau sydd i gael eu cwblhau yn ystod yr ymweliad gael eu cwblhau'n rhesymol, a'u bod yn cael eu cwblhau, i safon sy'n bodloni unrhyw ofynion a bennir mewn rheoliadau a wneir o dan adran 27 sy'n berthnasol i'r ymweliad.
- (6) Mae Amod C yn gymwys mewn unrhyw achos pan fo gwasanaeth cymorth cartref yn cael ei ddarparu drwy ymweliad â pherson.
- (7) Amod C yw bod yr ymweliad yn cael ei gwtogi ar gais y person yr ymwelir ag ef.

Gwybodaeth Cychwyn

18 A. 8 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

9 Person addas a phriodol: ystyriaethau perthnasol

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys i unrhyw benderfyniad gan Weinidogion Cymru o ran a yw—
- darparwr gwasanaeth,
  - person sy'n gwneud cais i fod yn ddarparwr gwasanaeth,
  - unigolyn cyfrifol, neu
  - person sydd i'w ddynodi'n unigolyn cyfrifol,
- yn berson addas a phriodol i fod yn ddarparwr gwasanaeth neu, yn ôl y digwydd, unigolyn cyfrifol.
- (2) Wrth wneud penderfyniad o'r fath rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i'r holl faterion sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (3) Yn benodol, rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i unrhyw dystiolaeth sy'n dod o fewn is-adrannau (4) i (8).
- (4) Mae tystiolaeth yn dod o fewn yr is-adran hon os yw'n dangos bod y person wedi—
- cyflawni—
    - unrhyw drosedd sy'n ymwneud â thwyll neu anonestrwydd arall, trais, arfau tanio neu gyffuriau neu unrhyw drosedd sydd wedi ei rhestru yn Atodlen 3 i [Ddeddf Troseddau Rhywiol 2003 \(p.42\)](#) (troseddau sydd â gofynion hysbysu),

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

- (ii) trosedd o dan y Ddeddf hon neu reoliadau a wneir odani,
  - (iii) trosedd o dan Ran 2 o [Ddeddf Safonau Gofal 2000 \(p.14\)](#) neu reoliadau a wneir odani, neu
  - (iv) unrhyw drosedd arall sy'n berthnasol ym marn Gweinidogion Cymru, neu
- (b) aflonyddu ar rywun, neu wahaniaethu'n anghyfreithlon, ar sail unrhyw nodwedd sy'n nodwedd warchoddedig o dan adran 4 o [Ddeddf Cydraddoldeb 2010 \(p.15\)](#), neu wedi erlid person arall yn groes i'r Ddeddf honno, wrth gynnal unrhyw fusnes neu mewn cysylltiad â hynny.
- (5) Mae tystiolaeth o fewn yr is-adran hon—
- (a) os yw'n dangos bod unrhyw berson arall sy'n gysylltiedig â'r person neu a oedd yn gysylltiedig â'r person gynt (pa un ai ar sail bersonol, ar sail gwaith neu ar sail arall) wedi gwneud unrhyw un neu ragor o'r pethau a nodir yn is-adran (4), a
  - (b) os ymddengys i Weinidogion Cymru fod y dystiolaeth yn berthnasol wrth ystyried a yw'r person yn berson addas a phriodol i fod yn ddarparwr gwasanaeth neu, yn ôl y digwydd, yn unigolyn cyfrifol.
- (6) Mae tystiolaeth o fewn yr is-adran hon os yw'n dangos bod y person wedi bod yn gyfrifol am gamymddwyn neu gamreoli, neu wedi cyfrannu ato neu wedi ei hwyluso, wrth ddarparu—
- (a) gwasanaeth rheoleiddiedig neu wasanaeth a ddarperir y tu allan i Gymru a fyddai'n wasanaeth rheoleiddiedig pe bai'n cael ei ddarparu yng Nghymru;
  - (b) gwasanaeth a fyddai wedi dod o fewn paragraff (a) pe bai'r system reoleiddiol sydd wedi ei sefydlu gan y Rhan hon wedi bod yn weithredol ar yr adeg pan oedd y gwasanaeth yn cael ei ddarparu.
- (7) Wrth roi sylw i dystiolaeth o fewn is-adran (6), rhaid i Weinidogion Cymru, ymhlith pethau eraill, ystyried—
- (a) pa mor ddifrifol yw'r camymddwyn neu'r camreoli ac am ba hyd y bu'n digwydd;
  - (b) niwed a achoswyd i unrhyw berson, neu unrhyw dystiolaeth o fwriad i achosi niwed;
  - (c) unrhyw fantais ariannol a enillwyd gan y person;
  - (d) unrhyw gamau a gymerwyd gan y person i unioni'r camymddwyn neu'r camreoli.
- (8) Mae tystiolaeth o fewn yr is-adran hon os yw'n dangos bod y person wedi methu'n flaenorol â chydymffurfio—
- (a) ag ymgymeriad a roddir o dan adran 7(1)(a)(ii) neu 11(3)(a)(ii),
  - (b) ag amod a osodir o dan y Rhan hon, neu
  - (c) â gofyniad a osodir gan reoliadau o dan adran 27(1) neu 28(1).
- (9) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddiwygio'r adran hon i amrywio'r dystiolaeth y mae rhaid iddynt roi sylw iddi.

Gwybodaeth Cychwyn

19 A. 9 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

VALID FROM 02/04/2018

10 Datganiad blynyddol

- (1) Rhaid i ddarparwr gwasanaeth gyflwyno datganiad blynyddol i Weinidogion Cymru ar ôl diwedd pob blwyddyn ariannol y mae'r darparwr wedi ei gofrestru ynddi.
- (2) Rhaid i ddatganiad blynyddol gynnwys—
  - (a) yr wybodaeth a ganlyn—
    - (i) y gwasanaethau rheoleiddiedig y mae'r darparwr gwasanaeth wedi ei gofrestru i'w darparu;
    - (ii) y manau y mae'r darparwr wedi ei gofrestru i ddarparu'r gwasanaethau hynny ynddynt, ohonynt neu mewn perthynas â hwy;
    - (iii) enw'r unigolyn cyfrifol sydd wedi ei gofrestru mewn cysylltiad â phob man o'r fath;
    - (iv) y dyddiad y cymerodd cofrestriad y darparwr effaith mewn cysylltiad â phob gwasanaeth rheoleiddiedig a phob man o'r fath;
    - (v) manylion unrhyw amodau eraill a osodir ar gofrestrriad y darparwr gwasanaeth;
    - (vi) manylion am nifer y personau y darparodd y darparwr ofal a chymorth iddynt yn ystod y flwyddyn wrth ddarparu pob gwasanaeth o'r fath;
    - (vii) unrhyw wybodaeth a ragnodir am hyfforddiant a gynigir neu a gyflawnir mewn perthynas â phob gwasanaeth o'r fath;
    - (viii) unrhyw wybodaeth am gynllunio'r gweithlu a ragnodir;
    - (ix) unrhyw wybodaeth arall a ragnodir, a
  - (b) datganiad sy'n nodi sut y mae'r darparwr gwasanaeth wedi cydymffurfio ag unrhyw reoliadau a wneir o dan adran 27(1) sy'n pennu safon y gofal a'r cymorth y mae rhaid i ddarparwr gwasanaeth ei darparu (gweler adran 27(2)).
- (3) Rhaid i ddatganiad blynyddol fod ar y ffurf ragnodedig.
- (4) Rhaid cyflwyno datganiad blynyddol i Weinidogion Cymru o fewn y terfyn amser rhagnodedig.
- (5) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi pob datganiad blynyddol a gyflwynir o dan is-adran (1).
- (6) Er gwaethaf adran 187(3), ni chaniateir gwneud offeryn statudol sy'n cynnwys—
  - (a) y rheoliadau cyntaf a wneir o dan is-adran (2)(a)(vii),
  - (b) y rheoliadau cyntaf a wneir o dan is-adran (2)(a)(viii), neu
  - (c) y rheoliadau cyntaf a wneir o dan is-adran (2)(a)(ix),oni bai bod drafft o'r offeryn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'i gymeradwyo ganddo drwy benderfyniad.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
 (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
 Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

110 A. 10 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

11 Cais i amrywio cofrestriad fel darparwr gwasanaeth

- (1) Rhaid i ddarparwr gwasanaeth wneud cais i Weinidogion Cymru ar gyfer amrywio cofrestriad y darparwr—
- (a) os yw'r darparwr yn dymuno—
    - (i) darparu gwasanaeth rheoleiddiedig nad yw'r darparwr eisoes wedi ei gofrestru i'w ddarparu,
    - (ii) darparu gwasanaeth rheoleiddiedig mewn man, o fan neu mewn perthynas â man nad yw eisoes wedi ei bennu yng nghofrestriad y darparwr mewn perthynas â'r gwasanaeth hwnnw,
    - (iii) peidio â darparu gwasanaeth rheoleiddiedig, neu
    - (iv) peidio â darparu gwasanaeth rheoleiddiedig mewn man, o fan neu mewn perthynas â man;
  - (b) os yw'r darparwr yn dymuno i amod a osodir o dan adran 7(3)(b), 12(2) neu 13(1) gael ei amrywio neu ei ddileu;
  - (c) os yw'r darparwr yn dymuno dynodi unigolyn cyfrifol gwahanol mewn cysylltiad â man neu y mae'n ofynnol iddo ddynodi unigolyn cyfrifol oherwydd nad oes unigolyn o'r fath wedi ei ddynodi mewn cysylltiad â man y mae'r darparwr yn darparu gwasanaeth rheoleiddiedig ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef.
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru drwy reoliadau ragnodi terfyn amser y mae rhaid cyflwyno cais i amrywio cofrestriad darparwr ynddo o dan amgylchiadau pan na fo unigolyn cyfrifol wedi ei ddynodi mewn cysylltiad â man y mae'r darparwr yn darparu gwasanaeth rheoleiddiedig ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef.
- (3) Rhaid i gais o dan is-adran (1)—
- (a) cynnwys—
    - (i) manylion yr amrywiad y mae'r darparwr yn gofyn amdano,
    - (ii) yn achos cais o dan is-adran (1)(a)(i) i ddarparu gwasanaeth cymorth cartref, yr ymgymeriad yn adran 8, a
    - (iii) unrhyw wybodaeth arall a ragnodir;
  - (b) bod ar y ffurf ragnodedig.

Gwybodaeth Cychwyn

111 A. 11 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

VALID FROM 02/04/2018

12 Caniatáu neu wrthod cais am amrywiad

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru ganiatáu neu wrthod cais o dan adran 11 (ond gweler is-adran (2)).
- (2) Yn achos cais o dan adran 11(1)(b), caiff Gweinidogion Cymru (yn lle caniatáu neu wrthod y cais)—
  - (a) amrywio amod ar delerau gwahanol i'r rhai a bennir yn y cais, neu
  - (b) gosod amod arall ar gofrestriad y darparwr (pa un ai yn lle'r amod y gwnaeth y darparwr gais i'w amrywio neu ei ddileu neu'n ychwanegol at yr amod hwnnw).
- (3) Ond dim ond os yw gofynion adrannau 18 i 20 wedi eu bodloni (i'r graddau y bônt yn gymwys) y mae amrywiad o dan yr adran hon yn cymryd effaith.

Gwybodaeth Cychwyn

112 A. 12 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

13 Amrywio heb gais

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru—
  - (a) amrywio unrhyw amod a osodir o dan adran 7(3)(b), 12(2) neu baragraff (b) o'r is-adran hon, neu
  - (b) gosod amod pellach ar gofrestriad darparwr gwasanaeth.
- (2) Ni chaniateir amrywio cofrestriad darparwr o dan is-adran (1) oni bai bod gofynion adrannau 18 a 19 wedi eu bodloni (ond nid yw hyn yn effeithio ar bŵer Gweinidogion Cymru i amrywio cofrestriad ar frys o dan adran 25).
- (3) Os yw darparwr gwasanaeth yn darparu mwy nag un gwasanaeth rheoleiddiedig, caiff Gweinidogion Cymru amrywio cofrestriad y darparwr drwy ddileu gwasanaeth rheoleiddiedig—
  - (a) os ydynt wedi eu bodloni nad yw'r darparwr gwasanaeth bellach yn darparu'r gwasanaeth hwnnw, neu
  - (b) os ydynt wedi eu bodloni nad yw'r gwasanaeth yn cael ei ddarparu yn unol â'r gofynion a grybwyllir yn adran 7(1)(d) i'r graddau y bônt yn gymwys i'r gwasanaeth hwnnw.
- (4) Os yw darparwr gwasanaeth yn darparu gwasanaeth rheoleiddiedig mewn mwy nag un man, o fwy nag un man neu mewn perthynas â mwy nag un man, caiff Gweinidogion Cymru amrywio cofrestriad y darparwr drwy ddileu man os ydynt wedi eu bodloni—
  - (a) nad yw'r darparwr gwasanaeth bellach yn darparu gwasanaeth rheoleiddiedig yn y man hwnnw, ohono neu mewn perthynas ag ef,

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
 Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (b) nad yw'r gwasanaeth a ddarperir yn y man hwnnw, ohono neu mewn perthynas ag ef yn cael ei ddarparu yn unol â'r gofynion a grybwyllir yn adran 7(1)(d) i'r graddau y bônt yn gymwys i'r gwasanaeth hwnnw, neu
- (c) nad oes unrhyw unigolyn cyfrifol wedi ei ddynodi mewn cysylltiad â'r man hwnnw (a bod y terfyn amser a ragnodir o dan adran 11(2) wedi dod i ben).

(5) Ni chaniateir i amrywiad gael ei wneud o dan is-adran (3) neu (4) oni bai bod gofynion adrannau 16 ac 17 wedi eu bodloni (ond nid yw hyn yn effeithio ar bŵer Gweinidogion Cymru i amrywio cofrestriad ar frys o dan adran 23).

Gwybodaeth Cychwyn

I13 A. 13 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

14 Cais i ganslo cofrestriad fel darparwr gwasanaeth

- (1) Os yw darparwr gwasanaeth yn gwneud cais i Weinidogion Cymru i ganslo ei gofrestrriad, rhaid i Weinidogion Cymru ganiatáu'r cais oni bai eu bod wedi cymryd camau gyda golwg ar ganslo'r cofrestriad o dan adran 15 neu 23.
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru roi hysbysiad ynghylch caniatáu cais i ganslo o dan yr adran hon i'r darparwr gwasanaeth.
- (3) Mae canslo o dan yr adran hon yn cymryd effaith—
  - (a) ar y diwrnod sydd 3 mis ar ôl y diwrnod y mae'r darparwr gwasanaeth yn cael yr hysbysiad, neu
  - (b) ar unrhyw ddiwrnod cynharach a bennir gan Weinidogion Cymru yn yr hysbysiad.

Gwybodaeth Cychwyn

I14 A. 14 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

15 Canslo heb gais

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru ganslo cofrestriad darparwr gwasanaeth ar unrhyw un neu ragor o'r seiliau a ganlyn—
  - (a) nid yw'r darparwr gwasanaeth bellach yn darparu unrhyw wasanaethau rheoleiddiedig;
  - (b) nid yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bellach fod y darparwr gwasanaeth yn berson addas a phriodol i fod yn ddarparwr gwasanaeth (gweler adran 9);

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

- (c) nid oes unigolyn cyfrifol wedi ei ddynodi mewn cysylltiad â phob man y mae'r darparwr yn darparu gwasanaeth rheoleiddiedig ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef (ac mae'r terfyn amser ar gyfer gwneud cais i amrywio'r cofrestriad a ragnodir mewn rheoliadau a wneir o dan adran 11(2) wedi dod i ben);
  - (d) mae'r darparwr gwasanaeth neu unigolyn cyfrifol sydd wedi ei ddynodi mewn cysylltiad â man y mae'r darparwr yn darparu gwasanaeth rheoleiddiedig ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef wedi ei gollfarnu o drosedd berthnasol, neu wedi cael rhybuddiad mewn cysylltiad â throredd berthnasol, mewn cysylltiad â gwasanaeth rheoleiddiedig a ddarperir gan y darparwr gwasanaeth;
  - (e) mae unrhyw berson arall wedi ei gollfarnu o drosedd berthnasol, neu wedi cael rhybuddiad mewn cysylltiad â throredd berthnasol, mewn cysylltiad â gwasanaeth rheoleiddiedig a ddarperir gan y darparwr gwasanaeth;
  - (f) nid yw gwasanaeth rheoleiddiedig a ddarperir gan y darparwr gwasanaeth yn cael ei ddarparu yn unol â'r gofynion a grybwyllir yn adran 7(1)(d) i'r graddau y bônt yn gymwys i'r gwasanaeth hwnnw.
- (2) At ddibenion is-adran (1)(d) ac (e), mae'r canlynol yn droseddau perthnasol—
- (a) trosedd o dan y Ddeddf hon neu reoliadau a wneir odani;
  - (b) trosedd o dan Ran 2 o [Ddeddf Safonau Gofal 2000 \(p.14\)](#) neu reoliadau a wneir odani;
  - (c) unrhyw drosedd sydd, ym marn Gweinidogion Cymru, yn ei gwneud yn briodol i'r cofrestriad gael ei ganslo (gan gynnwys tramgwydd a gyflawnwyd y tu allan i Gymru a Lloegr a fyddai'n drosedd pe bai wedi ei gyflawni yng Nghymru a Lloegr).
- (3) Ni chaniateir i gofrestrriad gael ei ganslo o dan yr adran hon oni bai bod gofynion adrannau 16 a 17 wedi eu bodloni (ond nid yw hyn yn effeithio ar bŵer Gweinidogion Cymru i ganslo cofrestriad ar frys o dan adran 23).

Gwybodaeth Cychwyn

115 A. 15 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

Gofynion hysbysiadau

16 Hysbysiadau gwella

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo Gweinidogion Cymru yn bwriadu—
  - (a) canslo cofrestriad darparwr gwasanaeth o dan adran 15, neu
  - (b) amrywio cofrestriad darparwr o dan adran 13(3) neu (4).
- (2) Cyn canslo neu amrywio'r cofrestriad rhaid i Weinidogion Cymru roi hysbysiad gwella i'r darparwr gwasanaeth.
- (3) Rhaid i hysbysiad gwella a roddir o dan is-adran (2) bennu—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (a) ar ba sail y mae Gweinidogion Cymru yn bwriadu canslo neu amrywio'r cofrestriad ac, yn achos amrywiad, y modd y gwneir yr amrywiad,
  - (b) y camau y mae Gweinidogion Cymru yn meddwl y mae rhaid i'r darparwr eu cymryd, neu'r wybodaeth y mae rhaid i'r darparwr ei darparu, er mwyn eu bodloni nad yw canslo neu amrywio ar y sail honno yn briodol, ac
  - (c) terfyn amser—
    - (i) ar gyfer cymryd y camau neu ddarparu'r wybodaeth, a
    - (ii) i'r darparwr gwasanaeth gyflwyno sylwadau.
- (4) Caiff y darparwr gwasanaeth gyflwyno sylwadau i Weinidogion Cymru cyn i'r terfyn amser a bennir yn yr hysbysiad gwella ddod i ben a rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i'r sylwadau hynny wrth benderfynu beth i'w wneud o dan adran 17.

Gwybodaeth Cychwyn

116 A. 16 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

17 Hysbysiad o benderfyniad yn dilyn hysbysiad gwella

- (1) Os yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni—
  - (a) bod y camau a bennir mewn hysbysiad gwella wedi eu cymryd, neu
  - (b) bod yr wybodaeth a bennir felly wedi ei darparu,

o fewn y terfyn amser a bennir yn yr hysbysiad, rhaid iddynt hysbysu'r darparwr gwasanaeth eu bod wedi penderfynu peidio â chanslo neu amrywio cofrestriad y darparwr ar y sail a bennir yn yr hysbysiad gwella.
- (2) Os nad yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod yr wybodaeth a bennir mewn hysbysiad gwella wedi ei darparu o fewn y terfyn amser a bennir yn yr hysbysiad, rhaid iddynt roi hysbysiad o benderfyniad i'r darparwr gwasanaeth sy'n datgan bod cofrestriad y darparwr i'w ganslo neu i'w amrywio ar y sail a bennir yn yr hysbysiad gwella.
- (3) Os nad yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod y camau a bennir mewn hysbysiad gwella wedi eu cymryd o fewn y terfyn amser a bennir yn yr hysbysiad, rhaid iddynt naill ai—
  - (a) rhoi hysbysiad o benderfyniad i'r darparwr gwasanaeth sy'n datgan bod cofrestriad y darparwr i'w ganslo neu i'w amrywio ar y sail a bennir yn yr hysbysiad gwella, neu
  - (b) hysbysu'r darparwr—
    - (i) nad yw'r camau wedi eu cymryd,
    - (ii) am ddyddiad newydd erbyn pryd y mae rhaid cymryd y camau,
    - (iii) y bydd arolygiad o dan adran 33 o'r gwasanaeth rheoleiddiedig neu'r man y mae'r hysbysiad gwella yn ymwneud ag ef yn cael ei gynnal ar ôl y dyddiad hwnnw, a
    - (iv) y byddant, ar ôl yr arolygiad hwnnw, os nad yw'r camau wedi eu cymryd, yn bwrw ymlaen i ganslo neu amrywio cofrestriad y darparwr ar y sail a bennir yn yr hysbysiad gwella.
- (4) Os yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni, ar ôl yr arolygiad, fod y camau a bennir yn yr hysbysiad gwella wedi eu cymryd, rhaid iddynt hysbysu'r darparwr

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

gwasanaeth eu bod wedi penderfynu peidio â bwrw ymlaen i ganslo neu amrywio cofrestriad y darparwr ar y sail a bennir yn yr hysbysiad gwella.

- (5) Os nad yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni o hyd, ar ôl yr arolygiad, fod y camau a bennir yn yr hysbysiad gwella wedi eu cymryd, rhaid iddynt roi hysbysiad o benderfyniad i'r darparwr gwasanaeth sy'n datgan bod cofrestriad y darparwr i'w ganslo neu i'w amrywio ar y sail a bennir yn yr hysbysiad gwella.
- (6) Rhaid i hysbysiad o benderfyniad a roddir o dan is-adran (2), (3)(a) neu (5)—
  - (a) datgan y rhesymau dros y penderfyniad (gan gynnwys y seiliau dros ganslo neu amrywio), a
  - (b) esbonio'r hawl i apelio a roddir gan adran 26.
- (7) Mae penderfyniad a ddatgenir mewn hysbysiad a roddir o dan is-adran (2), (3) (a) neu (5) yn cymryd effaith—
  - (a) os na wneir apêl yn erbyn y penderfyniad, ar y diwrnod ar ôl diwrnod olaf y cyfnod o 28 o ddiwrnodau y cyfeirir ato yn adran 26(2), neu
  - (b) os gwneir apêl, ar y diwrnod a bennir gan y tribiwnlys wrth ddyfarnu ar yr apêl neu ar y diwrnod y tynnir yr apêl yn ôl.

Gwybodaeth Cychwyn

I17 A. 17 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

18 Hysbysiad o gynnig

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo Gweinidogion Cymru yn bwriadu—
  - (a) caniatáu cais i gofrestru fel darparwr gwasanaeth yn ddarostyngedig i amod na chytunwyd arno'n ysgrifenedig â'r ymgeisydd,
  - (b) gwrthod cais i gofrestru neu i amrywio cofrestriad fel darparwr gwasanaeth, neu
  - (c) amrywio cofrestriad darparwr gwasanaeth ac eithrio—
    - (i) yn unol â chais am amrywiad a wneir o dan adran 11, neu
    - (ii) o dan adran 13(3) neu (4), 23(1)(b) neu 25(2)(a).
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru roi hysbysiad o'r cynnig i'r darparwr gwasanaeth—
  - (a) sy'n pennu'r camau y mae Gweinidogion Cymru yn bwriadu eu cymryd,
  - (b) sy'n rhoi rhesymau dros y cynnig, ac
  - (c) sy'n pennu terfyn amser o ddim llai nag 28 o ddiwrnodau o'r dyddiad y rhoddir yr hysbysiad y caiff y darparwr gwasanaeth gyflwyno sylwadau i Weinidogion Cymru ynddo.
- (3) Caiff hysbysiad o gynnig bennu'r camau a fyddai'n arwain, pe baent yn cael eu cymryd gan ddarparwr o fewn y terfyn amser a bennir yn yr hysbysiad, at Weinidogion Cymru yn peidio â chymryd y camau y maent yn eu cynnig yn yr hysbysiad.
- (4) Yn achos gwrthod cais i gofrestru fel darparwr gwasanaeth mae cyfeiriadau yn yr adran hon ac adran 19 at "darparwr gwasanaeth" i'w trin fel cyfeiriadau at y person a wnaeth gais i gael ei gofrestru fel darparwr gwasanaeth.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

118 A. 18 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**

19 Hysbysiad o benderfyniad yn dilyn hysbysiad o gynnig

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo Gweinidogion Cymru wedi rhoi hysbysiad o gynnig.
- (2) Wrth wneud penderfyniad am y cynnig, rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i unrhyw sylwadau a gyflwynir iddynt (pa un ai gan y darparwr gwasanaeth neu gan unrhyw berson arall y mae Gweinidogion Cymru yn meddwl bod ganddo fuddiant).
- (3) Os yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod darparwr gwasanaeth wedi cymryd unrhyw gamau a bennir o dan adran 18(3) o fewn y terfyn amser a bennir yn yr hysbysiad o gynnig, rhaid iddynt beidio â chymryd y camau a gynigir yn yr hysbysiad.
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru roi hysbysiad o benderfyniad i'r darparwr gwasanaeth heb fod yn hwyrach nag 28 o ddiwrnodau ar ôl i'r diweddaraf o'r canlynol ddod i ben—
  - (a) y terfyn amser a bennir o dan is-adran (2)(c) o adran 18, neu
  - (b) unrhyw derfyn amser a bennir o dan is-adran (3) o'r adran honno.
- (5) Er gwaethaf is-adran (4), mae hysbysiad o benderfyniad a roddir ar ôl y cyfnod o 28 o ddiwrnodau a grybwyllir yn yr is-adran honno yn ddilys os yw'r hysbysiad—
  - (a) yn rhoi'r rhesymau dros yr oedi cyn gwneud y penderfyniad, a
  - (b) yn cael ei roi heb fod yn hwyrach na 56 o ddiwrnodau ar ôl i'r diweddaraf o'r terfynau amser a grybwyllir ym mharagraffau (a) a (b) o is-adran (4) ddod i ben.
- (6) Rhaid i hysbysiad o benderfyniad a roddir o dan is-adran (4)—
  - (a) datgan a yw Gweinidogion Cymru wedi penderfynu cymryd y camau a bennir yn yr hysbysiad o gynnig,
  - (b) rhoi rhesymau dros y penderfyniad, ac
  - (c) os yw Gweinidogion Cymru wedi penderfynu cymryd y camau a bennir yn yr hysbysiad o gynnig, esbonio'r hawl i apelio a roddir gan adran 26.
- (7) Mae penderfyniad a ddatgenir mewn hysbysiad a roddir o dan is-adran (4) i gymryd camau a bennir mewn hysbysiad o gynnig yn cymryd effaith—
  - (a) os na wneir apêl yn erbyn y penderfyniad, ar y diwrnod ar ôl diwrnod olaf y cyfnod o 28 o ddiwrnodau y cyfeirir ato yn adran 26(2), neu
  - (b) os gwneir apêl, ar y diwrnod a bennir gan y tribiwnlys wrth ddyfarnu ar yr apêl neu ar y diwrnod y tynnir yr apêl yn ôl.
- (8) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddiwygio—
  - (a) y cyfnod o 28 o ddiwrnodau a grybwyllir yn is-adran (4);
  - (b) y cyfnod o 56 o ddiwrnodau a grybwyllir yn is-adran (5)(b).

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

119 A. 19 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

20 Hysbysiad o benderfyniad heb hysbysiad o gynnig

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo Gweinidogion Cymru wedi penderfynu—
  - (a) caniatáu cais i gofrestru fel darparwr gwasanaeth yn ddarostyngedig yn unig i amodau y cytunwyd arnynt yn ysgrifenedig â'r ymgeisydd, neu
  - (b) amrywio cofrestriad darparwr gwasanaeth yn unol â chais am amrywiad a wneir o dan adran 11.
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru roi hysbysiad o benderfyniad i'r darparwr gwasanaeth.
- (3) Mae penderfyniad a ddatgenir mewn hysbysiad a roddir o dan is-adran (2) yn cymryd effaith ar y dyddiad y rhoddir yr hysbysiad.

Gwybodaeth Cychwyn

120 A. 20 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

Unigolion cyfrifol

21 Unigolion cyfrifol

- (1) Yn y Rhan hon, ystyr “unigolyn cyfrifol” yw unigolyn—
  - (a) sy'n gymwys i fod yn unigolyn cyfrifol o dan is-adran (2),
  - (b) y mae Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni ei fod yn berson addas a phriodol i fod yn unigolyn cyfrifol (gweler adran 9), ac
  - (c) sydd wedi ei ddynodi gan ddarparwr gwasanaeth mewn cysylltiad â man y mae'r darparwr yn darparu gwasanaeth rheoleiddiedig ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef ac a bennir felly yng nghofrestriad y darparwr gwasanaeth.
- (2) I fod yn gymwys i fod yn unigolyn cyfrifol rhaid i'r unigolyn—
  - (a) pan fo'r darparwr gwasanaeth yn unigolyn, fod y darparwr gwasanaeth;
  - (b) pan fo'r darparwr gwasanaeth yn bartneriaeth, fod yn un o'r partneriaid;
  - (c) pan fo'r darparwr gwasanaeth yn gorff corfforaethol ac eithrio awdurdod lleol—
    - (i) bod yn gyfarwyddwr neu'n swyddog tebyg yn y corff,
    - (ii) yn achos cwmni cyfyngedig cyhoeddus, fod yn gyfarwyddwr neu'n ysgrifennydd yn y cwmni, neu
    - (iii) yn achos corff corfforaethol y mae ei faterion yn cael eu rheoli gan ei aelodau, fod yn aelod o'r corff;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

- (d) pan fo'r darparwr gwasanaeth yn gorff anghorfforedig, fod yn aelod o'r corff;
  - (e) pan fo'r darparwr gwasanaeth yn awdurdod lleol, fod yn swyddog yn yr awdurdod lleol a ddynodir gan gyfarwyddwr gwasanaethau cymdeithasol yr awdurdod.
- (3) At ddibenion is-adran (2)(e), dim ond os yw cyfarwyddwr gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol yn meddwl bod gan swyddog y profiad a'r arbenigedd angenrheidiol i fod yn unigolyn cyfrifol y caiff ddynodi'r swyddog hwnnw.
- (4) Caniateir i'r un unigolyn cyfrifol gael ei ddynodi mewn cysylltiad â mwy nag un man y darperir gwasanaeth rheoleiddiedig ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef.
- (5) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau—
- (a) pennu amgylchiadau pan gaiff Gweinidogion Cymru (yn lle darparwr gwasanaeth) ddynodi unigolyn i fod yn unigolyn cyfrifol er nad yw gofynion is-adran (2) wedi eu bodloni mewn cysylltiad â'r unigolyn, a
  - (b) gwneud darpariaeth i'r Rhan hon fod yn gymwys gydag addasiadau rhagnodedig i unigolyn cyfrifol o'r fath.

Gwybodaeth Cychwyn

121 A. 21 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**

22 Canslo dynodiad unigolyn cyfrifol

- (1) Dim ond ar un neu ragor o'r seiliau a ganlyn y caiff Gweinidogion Cymru ganslo dynodiad unigolyn cyfrifol—
- (a) bod rheswm ganddynt dros gredu nad yw'r unigolyn bellach yn bodloni gofynion adran 21(2);
  - (b) bod rheswm ganddynt dros gredu bod yr unigolyn wedi ei gollfarnu o drosedd berthnasol, neu wedi cael rhybuddiad mewn cysylltiad â throsedd berthnasol, mewn cysylltiad â gwasanaeth rheoleiddiedig a ddarperir gan y darparwr gwasanaeth;
  - (c) nad ydynt bellach wedi eu bodloni bod yr unigolyn yn berson addas a phriodol i fod yn unigolyn cyfrifol (gweler adran 9);
  - (d) bod rheswm ganddynt dros gredu nad yw'r unigolyn wedi cydymffurfio â gofyniad a osodir ar yr unigolyn gan reoliadau o dan adran 28(1).
- (2) Yn is-adran (1)(b), mae i "trosedd berthnasol" yr un ystyr ag yn adran 15.
- (3) Os yw Gweinidogion Cymru yn bwriadu canslo dynodiad unigolyn cyfrifol rhaid iddynt roi hysbysiad gwella i'r unigolyn.
- (4) Rhaid i hysbysiad gwella a roddir o dan is-adran (3) bennu—
- (a) y rheswm pam y mae Gweinidogion Cymru yn bwriadu canslo dynodiad yr unigolyn cyfrifol,
  - (b) naill ai—
    - (i) y camau y maent yn meddwl y mae rhaid i'r unigolyn eu cymryd, neu

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

- (ii) yr wybodaeth y maent yn meddwl y mae rhaid i'r unigolyn ei darparu,
- er mwyn eu bodloni na ddylid canslo dynodiad yr unigolyn, ac
- (c) terfyn amser ar gyfer cymryd y camau neu ddarparu'r wybodaeth.
- (5) Os nad yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni—
- (a) bod y camau a bennir mewn hysbysiad gwella wedi eu cymryd, neu
- (b) bod yr wybodaeth a bennir felly wedi ei darparu,
- o fewn y terfyn amser a bennir yn yr hysbysiad cânt roi hysbysiad canslo.
- (6) Caiff Gweinidogion Cymru roi hysbysiad canslo dynodiad unigolyn cyfrifol heb gymryd y camau a grybwyllir yn is-adranau (3) i (5) os oes ganddynt sail resymol dros gredu y bydd person, neu y gall person fod, yn agored i berygl o niwed oni bai bod y dynodiad yn cael ei ganslo.
- (7) Rhaid rhoi hysbysiad canslo—
- (a) i'r unigolyn cyfrifol, a
- (b) i'r darparwr gwasanaeth a ddynododd yr unigolyn.
- (8) Mae unigolyn yn peidio â bod wedi ei ddynodi'n unigolyn cyfrifol pan roddir yr hysbysiad canslo i'r darparwr gwasanaeth.
- (9) Rhaid i hysbysiad canslo—
- (a) rhoi rhesymau dros y penderfyniad,
- (b) esbonio'r hawl i apelio a roddir gan adran 26,
- (c) esbonio'r gofyniad ar y darparwr gwasanaeth i wneud cais am amrywiad i'r cofrestriad (gweler adran 11(1)(c)), a
- (d) datgan y terfyn amser a ragnodir o dan adran 11(2) (terfyn amser rhagnodedig ar gyfer gwneud cais i ddynodi unigolyn cyfrifol newydd).
- (10) Yn is-adran (6), ystyr "niwed" yw cam-drin neu amharu ar—
- (a) iechyd corfforol neu iechyd meddwl, neu
- (b) datblygiad corfforol, deallusol, emosiynol, cymdeithasol neu ymddygiadol,
- ac mewn achos pan fo'r niwed yn ymwneud ag amhariad ar iechyd neu ddatblygiad plentyn, mae iechyd neu ddatblygiad y plentyn i'w gymharu â'r hyn y gellid ei ddisgwyl yn rhesymol oddi wrth blentyn tebyg.

Gwybodaeth Cychwyn

122 A. 22 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

VALID FROM 02/04/2018

Gweithredu ar frys

23 Canslo neu amrywio gwasanaethau neu fannau ar frys

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru wneud cais i ynad heddwch am orchymyn sy'n eu hawdurdodi—
  - (a) i ganslo cofrestriad darparwr gwasanaeth, neu
  - (b) i amrywio cofrestriad darparwr gwasanaeth drwy ddileu o'r cofrestriad—
    - (i) gwasanaeth rheoleiddiedig, neu
    - (ii) man y mae'r darparwr yn darparu gwasanaeth rheoleiddiedig ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef.
- (2) Ni chaiff Gweinidogion Cymru wneud cais am orchymyn o dan is-adran (1) ond ar y sail, oni bai bod y cofrestriad yn cael ei ganslo neu ei amrywio—
  - (a) bod perygl difrifol i—
    - (i) bywyd person, neu
    - (ii) iechyd corfforol neu iechyd meddwl person, neu
  - (b) bod perygl difrifol bod person yn dioddef camdriniaeth neu esgeulustod.
- (3) Cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl gwneud cais o dan is-adran (1) rhaid i Weiniogion Cymru hysbysu—
  - (a) pob awdurdod lleol a Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r darparwr gwasanaeth yn darparu gwasanaeth rheoleiddiedig yn ei ardal, a
  - (b) unrhyw berson arall y mae'n briodol ei hysbysu ym marn Gweinidogion Cymru.
- (4) Dim ond os yw'r ynad heddwch wedi ei fodloni o ran y sail y gwnaeth Gweinidogion Cymru y cais arni y caiff yr ynad wneud y gorchymyn.
- (5) Caniateir i orchymyn o dan yr adran hon gael ei wneud yn absenoldeb y darparwr gwasanaeth y mae'n ymwneud ag ef os yw'r ynad heddwch wedi ei fodloni—
  - (a) bod Gweinidogion Cymru wedi cymryd pob cam rhesymol i hysbysu'r darparwr gwasanaeth am eu bwriad i wneud cais am orchymyn o dan yr adran hon, neu
  - (b) nad yw'n briodol cymryd unrhyw gamau o'r fath.
- (6) Mae gorchymyn a wneir o dan yr adran hon yn cael effaith—
  - (a) cyn gynted ag y caiff y gorchymyn ei wneud, neu
  - (b) ar unrhyw adeg arall sy'n briodol ym marn yr ynad heddwch.
- (7) Yn benodol, caiff yr ynad heddwch bennu bod y gorchymyn i beidio â chymryd effaith hyd nes yr adeg ar ôl rhoi'r hysbysiad o dan adran 24(1) sy'n briodol ym marn yr ynad heddwch.

Gwybodaeth Cychwyn

123 A. 23 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

24 Canslo neu amrywio ar frys: hysbysiadau ac apelau

- (1) Cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl i orchymyn gael ei wneud o dan adran 23 rhaid i Weinidogion Cymru roi hysbysiad i'r darparwr gwasanaeth y mae'r gorchymyn yn ymwneud ag ef sy'n esbonio—
  - (a) telerau'r gorchymyn, a
  - (b) yr hawl i apelio a roddir gan is-adran (2).
- (2) Heb fod yn hwyrach na 14 o ddiwrnodau ar ôl y diwrnod y rhoddir yr hysbysiad a roddir o dan is-adran (1), caiff y darparwr gwasanaeth apelio i'r tribiwnlys yn erbyn gwneud y gorchymyn.
- (3) Ond caiff y tribiwnlys ganiatáu i apêl gael ei gwneud ar ôl i'r cyfnod hwnnw o 14 o ddiwrnodau ddod i ben os yw wedi ei fodloni bod rheswm da dros y methiant i apelio cyn i'r cyfnod hwnnw ddod i ben (a thros unrhyw oedi wrth wneud cais am ganiatâd i apelio ar ôl yr amser priodol).
- (4) Ar apêl o dan is-adran (2), caiff y tribiwnlys—
  - (a) cadarnhau'r gorchymyn;
  - (b) dirymu'r gorchymyn;
  - (c) gwneud unrhyw orchymyn arall (gan gynnwys gorchymyn interim) sy'n briodol ym marn y tribiwnlys.
- (5) Caiff gorchymyn interim gan y tribiwnlys, ymhlith pethau eraill, atal dros dro effaith gorchymyn a wneir o dan adran 23 am gyfnod a bennir gan y tribiwnlys.

Gwybodaeth Cychwyn

I24 A. 24 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

25 Amrywio cofrestrriad ar frys: amodau eraill

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo Gweinidogion Cymru yn meddwl oni bai eu bod yn gweithredu o dan yr adran hon—
  - (a) bod perygl, neu y gall fod perygl, i—
    - (i) bywyd person, neu
    - (ii) iechyd corfforol neu iechyd meddwl person, neu
  - (b) bod perygl, neu y gall fod perygl, bod person yn dioddef camdriniaeth neu esgeulustod.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru roi hysbysiad o benderfyniad i ddarparwr gwasanaeth—
  - (a) sy'n amrywio amod a osodwyd o dan adran 7(3)(b), 12(2), 13(1) neu a osodwyd o'r blaen o dan yr adran hon, neu
  - (b) sy'n gosod amod y gellid bod wedi ei osod o dan unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny.
- (3) Mae hysbysiad o benderfyniad a roddir o dan is-adran (2) yn cymryd effaith ar y dyddiad y'i rhoddir.
- (4) Rhaid i hysbysiad o benderfyniad o dan is-adran (2)—
  - (a) datgan ei fod wedi ei roi o dan yr adran hon,

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

- (b) pennu'r amod sydd i'w amrywio neu ei osod,
- (c) rhoi rhesymau dros osod neu amrywio'r amod,
- (d) esbonio'r hawl i gyflwyno sylwadau a roddir gan is-adran (5), ac
- (e) esbonio'r hawl i apelio a roddir gan adran 26.

(5) Caiff Gweinidogion Cymru amrywio neu ddileu amod a amrywir neu a osodir o dan is-adran (2) drwy roi hysbysiad pellach o benderfyniad i'r darparwr gwasanaeth, ond cyn gwneud hynny rhaid iddynt roi sylw i unrhyw sylwadau a gyflwynwyd iddynt gan y darparwr gwasanaeth ynghylch y hysbysiad a roddwyd o dan is-adran (2).

(6) Mae hysbysiad o benderfyniad a roddir o dan is-adran (5) yn cymryd effaith ar y diwrnod y rhoddir yr hysbysiad.

(7) Rhaid i hysbysiad o benderfyniad a roddir o dan is-adran (5)—

- (a) datgan ei fod wedi ei roi o dan yr adran hon,
- (b) pennu'r amod sydd i'w amrywio neu ei ddileu,
- (c) rhoi rhesymau dros y penderfyniad, a
- (d) esbonio'r hawl i apelio a roddir gan adran 26.

Gwybodaeth Cychwyn

I25 A. 25 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**

VALID FROM 02/04/2018

Apelau

26   Apelau

- (1) Mae apêl yn erbyn penderfyniad sydd wedi ei gynnwys mewn hysbysiad a roddir o dan adran 17(2), (3)(a) neu (5), 19(4), 22(5) neu (6) neu 25(2) neu (5) i'w gwneud i'r tribiwnlys.
- (2) Rhaid i apêl o dan is-adran (1) gael ei gwneud heb fod yn hwyrach nag 28 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad y rhoddir yr hysbysiad o benderfyniad.
- (3) Ond caiff y tribiwnlys ganiatáu i apêl gael ei gwneud ar ôl i'r cyfnod hwnnw o 28 o ddiwrnodau ddod i ben os yw wedi ei fodloni bod rheswm da dros y methiant i apelio cyn i'r cyfnod hwnnw ddod i ben (a thros unrhyw oedi wrth wneud cais am ganiatâd i apelio ar ôl yr amser priodol).
- (4) Ar apêl o dan is-adran (1), caiff y tribiwnlys—
  - (a) cadarnhau'r penderfyniad;
  - (b) cyfarwyddo nad yw'r penderfyniad i gymryd effaith (neu, os yw'r penderfyniad wedi cymryd effaith, cyfarwyddo bod y penderfyniad i beidio â chael effaith);
  - (c) rhoi penderfyniad arall y gallai Gweinidogion Cymru fod wedi ei wneud yn lle'r penderfyniad y gwneir apêl yn ei erbyn;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

(d) gwneud unrhyw orchymyn arall (gan gynnwys gorchymyn interim) sy'n briodol ym marn y tribiwnlys.

(5) Caiff gorchymyn interim, ymhlith pethau eraill, atal dros dro effaith penderfyniad am gyfnod a bennir gan y tribiwnlys.

Gwybodaeth Cychwyn

126 A. 26 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

Rheoliadau a chanllawiau

27 Rheoliadau ynghylch gwasanaethau rheoleiddiedig

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau osod gofynion ar ddarparwr gwasanaeth mewn perthynas â gwasanaeth rheoleiddiedig.
- (2) Rhaid i ofynion a osodir gan reoliadau o dan is-adran (1) gynnwys gofynion o ran safon y gofal a'r cymorth sydd i'w darparu gan ddarparwr gwasanaeth.
- (3) Rhaid i Weinidogion Cymru, wrth wneud rheoliadau sy'n gosod gofynion o'r math a grybwyllir yn is-adran (2), roi sylw—
  - (a) i bwysigrwydd llesiant unrhyw unigolion y bydd gofal a chymorth yn cael eu darparu iddynt, a
  - (b) i'r safonau ansawdd sydd wedi eu cynnwys mewn unrhyw god a ddyroddir o dan adran 9 o Ddeddf 2014 (codau ar gyfer helpu i sicrhau canlyniadau a bennir mewn datganiadau llesiant).
- (4) Cyn gwneud rheoliadau o dan yr adran hon rhaid i Weinidogion Cymru—
  - (a) ymgynghori ag unrhyw bersonau sy'n briodol yn eu barn hwy, a
  - (b) cyhoeddi datganiad ynghylch yr ymgynghoriad.
- (5) Rhaid i Weinidogion Cymru osod copi o ddatganiad a gyhoeddir o dan is-adran (4)(b) gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (6) Ond nid yw'r gofyniad i ymgynghori a chyhoeddi datganiad yn gymwys i reoliadau—
  - (a) sy'n diwygio rheoliadau eraill a wneir o dan yr adran hon, a
  - (b) nad ydynt, ym marn Gweinidogion Cymru, yn rhoi effaith i unrhyw newid sylweddol yn y ddarpariaeth a wneir gan y rheoliadau sydd i'w diwygio.

Gwybodaeth Cychwyn

127 A. 27 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

28 Rheoliadau ynghylch unigolion cyfrifol

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau osod gofynion ar unigolyn cyfrifol mewn perthynas â man y mae'r unigolyn wedi ei ddynodi mewn cysylltiad ag ef.
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) gynnwys darpariaeth sy'n ei gwneud yn ofynnol i unigolyn cyfrifol benodi unigolyn o ddisgrifiad rhagnodedig i reoli'r man y mae'r unigolyn cyfrifol wedi ei ddynodi mewn cysylltiad ag ef.
- (3) Caniateir i reoliadau o dan is-adran (1) wneud darpariaeth i swyddogaeth a roddir i unigolyn cyfrifol gan y rheoliadau gael ei dirprwyo i berson arall o dan amgylchiadau rhagnodedig yn unig ond ni chaiff darpariaeth o'r fath effeithio ar atebolrwydd neu gyfrifoldeb yr unigolyn cyfrifol am arfer y swyddogaeth.
- (4) Cyn gwneud rheoliadau o dan yr adran hon rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (5) Ond nid yw'r gofyniad i ymgynghori yn gymwys i reoliadau—
  - (a) sy'n diwygio rheoliadau eraill a wneir o dan yr adran hon, a
  - (b) nad ydynt, ym marn Gweinidogion Cymru, yn rhoi effaith i unrhyw newid sylweddol yn y ddarpariaeth a wneir gan y rheoliadau sydd i'w diwygio.

Gwybodaeth Cychwyn

128 A. 28 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

29 Canllawiau ynghylch rheoliadau o dan adrannau 27 a 28

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi canllawiau ynghylch—
  - (a) sut y caiff darparwyr gwasanaethau gydymffurfio â gofynion a osodir drwy reoliadau o dan adran 27(1) (gan gynnwys sut y caiff darparwyr gyrraedd unrhyw safonau ar gyfer darparu gwasanaeth rheoleiddiedig a bennir drwy reoliadau o'r fath);
  - (b) sut y caiff unigolion cyfrifol gydymffurfio â gofynion a osodir drwy reoliadau o dan adran 28(1).
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio canllawiau a gyhoeddir o dan is-adran (1) a rhaid iddynt gyhoeddi'r canllawiau diwygiedig.
- (3) Rhaid i ddarparwyr gwasanaethau ac unigolion cyfrifol roi sylw i ganllawiau a gyhoeddir o dan yr adran hon.

Gwybodaeth Cychwyn

129 A. 29 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

30 Rheoliadau ynghylch darparwyr gwasanaethau sydd wedi eu diddymu etc.

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (a) sy'n ei gwneud yn ofynnol i berson a benodir eu hysbysu am y penodiad hwnnw;
- (b) i'r Rhan hon fod yn gymwys gydag addasiadau rhagnodedig i ddarparwyr gwasanaethau y mae person o'r fath wedi ei benodi mewn perthynas â hwy.

(2) Yn is-adran (1) ystyr "person a benodir" yw person a benodir—

- (a) yn dderbynnydd neu'n dderbynnydd gweinyddol o eiddo darparwr gwasanaeth sy'n gorff corfforaethol neu'n bartneriaeth;
- (b) yn ddiddymwr, yn ddiddymwr dros dro neu'n weinyddwr i ddarparwr gwasanaeth sy'n gorff corfforaethol neu'n bartneriaeth;
- (c) yn ymddiriedolwr mewn methdaliad i ddarparwr gwasanaeth sy'n unigolyn neu'n bartneriaeth.

Gwybodaeth Cychwyn

I30 A. 30 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

31 Rheoliadau ynghylch darparwyr gwasanaethau sydd wedi marw

(1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth—

- (a) i'r Rhan hon fod yn gymwys gydag addasiadau rhagnodedig pan fo darparwr gwasanaeth sy'n unigolyn wedi marw;
- (b) sy'n ei gwneud yn ofynnol i gynrychiolwyr personol unigolyn o'r fath hysbysu Gweinidogion Cymru am y farwolaeth.

(2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) yn benodol ddarparu i berson rhagnodedig nad yw'n ddarparwr gwasanaeth weithredu yn y rhinwedd honno am gyfnod rhagnodedig ac i'r cyfnod hwnnw gael ei estyn o dan amgylchiadau rhagnodedig.

Gwybodaeth Cychwyn

I31 A. 31 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

PENNOD 3

GWYBODAETH AC AROLYGIADAU

32 Pŵer i'w gwneud yn ofynnol i wybodaeth gael ei darparu

(1) Caiff Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i berson perthnasol ddarparu unrhyw wybodaeth iddynt sy'n ymwneud â gwasanaeth rheoleiddiedig y mae Gweinidogion Cymru yn meddwl ei bod yn angenrheidiol neu'n hwylus ei chael at ddibenion arfer eu swyddogaethau o dan Bennod 2 a'r Bennod hon o'r Rhan hon neu o dan adrannau 38 i 40.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (2) Ond ni chaiff Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i berson ddarparu gwybodaeth os yw datgelu'r wybodaeth honno wedi ei wahardd drwy unrhyw ddeddfiad neu reol gyfreithiol arall.
- (3) At ddibenion is-adran (1), ystyr "person perthnasol" yw—
- (a) darparwr gwasanaeth,
  - (b) unigolyn cyfrifol,
  - (c) person a gyflogir gan ddarparwr gwasanaeth neu sydd fel arall yn gweithio i ddarparwr gwasanaeth, a
  - (d) unrhyw berson sydd wedi dal unrhyw un neu ragor o'r swyddi hynny.
- (4) Mae'r pŵer i'w gwneud yn ofynnol i wybodaeth gael ei darparu o dan is-adran (1) yn cynnwys—
- (a) pŵer i'w gwneud yn ofynnol i gopïau gael eu darparu o unrhyw ddogfennau neu gofnodion (gan gynnwys cofnodion meddygol a chofnodion personol eraill), a
  - (b) pŵer i'w gwneud yn ofynnol i'r wybodaeth gael ei darparu ar ffurf ddarllenadwy.

Gwybodaeth Cychwyn

132 A. 32 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

33 Arolygiadau ac arolygwyr

- (1) Yn y Rhan hon mae cyfeiriad at "arolygiad" yn gyfeiriad at arolygiad—
- (a) o safon unrhyw ofal a chymorth a ddarperir gan ddarparwr gwasanaeth wrth ddarparu gwasanaeth rheoleiddiedig, wedi ei mesur mewn perthynas ag unrhyw ofynion a osodir gan reoliadau o dan adran 27(1) o ran safon y gofal a'r cymorth sydd i'w darparu;
  - (b) o drefniadaeth a chydgyssylltiad gwasanaethau rheoleiddiedig a ddarperir gan ddarparwr gwasanaeth.
- (2) Dim ond unigolyn sydd wedi ei awdurdodi gan Weinidogion Cymru (y cyfeirir ato yn y Rhan hon fel "arolygydd") a gaiff gynnal arolygiad.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth ynghylch y cymwysterau a'r amodau eraill sydd i'w bodloni gan unigolyn y caniateir iddo fod yn arolygydd.
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru lunio a chyhoeddi cod ymarfer ynghylch y modd y mae arolygiadau i'w cynnal (gan gynnwys amllder arolygiadau).
- (5) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r cod a rhaid iddynt gyhoeddi cod diwygiedig.
- (6) Rhaid i arolygydd roi sylw i'r cod wrth gynnal arolygiad.

Gwybodaeth Cychwyn

133 A. 33 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

34 Pwerau arolygydd i fynd i mewn ac arolygu mangreoedd

- (1) At ddibenion cynnal arolygiad, caiff arolygydd fynd i mewn ac arolygu unrhyw fangre y mae gan yr arolygydd seiliau rhesymol dros gredu ei bod yn cael ei defnyddio (neu wedi ei defnyddio)—
  - (a) fel man y darperir (neu y darparwyd) gwasanaeth rheoleiddiedig ynddo neu ohono, neu
  - (b) mewn cysylltiad â darparu gwasanaeth rheoleiddiedig.
- (2) Ond ni chaiff arolygydd fynd i mewn ac arolygu mangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd breifat oni bai bod y meddiannydd yn cydsynio.
- (3) Pan fo arolygydd yn mynd i mewn i fangre at ddibenion cynnal arolygiad, rhaid i'r arolygydd, os gofynnir iddo wneud hynny gan unrhyw berson yn y fangre, gyflwyno dogfen sy'n dangos awdurdodiad yr arolygydd o dan adran 33.
- (4) Caiff yr arolygydd—
  - (a) edrych ar gyflwr y fangre a sut y caiff ei rheoli ac asesu llesiant unrhyw bersonau sy'n cael eu lletya yno neu sy'n cael gofal a chymorth yno;
  - (b) ei gwneud yn ofynnol—
    - (i) i'r rheolwr neu unrhyw berson arall yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am reoli o ddydd i ddydd y gwasanaeth yn y fangre neu ohoni, neu
    - (ii) pan na fo'r gwasanaeth bellach yn cael ei ddarparu, i berson yr ymddengys i'r arolygydd fod ganddo gyfrifoldeb am reoli'r fangre o ddydd i ddydd,
gyflwyno unrhyw ddogfennau neu gofnodion (gan gynnwys cofnodion meddygol a chofnodion personol eraill) y mae'r arolygydd yn meddwl y gallant fod yn berthnasol i'r ddarpariaeth o'r gwasanaeth rheoleiddiedig;
  - (c) arolygu unrhyw ddogfennau neu gofnodion (gan gynnwys cofnodion meddygol a chofnodion personol eraill) y mae'r arolygydd yn meddwl y gallant fod yn berthnasol i'r ddarpariaeth o'r gwasanaeth rheoleiddiedig a mynd â chopïau ohonynt;
  - (d) ymafael yn unrhyw ddogfen neu unrhyw beth arall y deuir o hyd iddo yn y fangre ac y mae gan yr arolygydd seiliau rhesymol dros gredu y gall fod yn dystiolaeth o fethiant i gydymffurfio ag unrhyw amod neu ofyniad arall a osodir yn rhinwedd y Rhan hon, a symud y ddogfen neu'r peth arall o dan sylw oddi yno;
  - (e) ei gwneud yn ofynnol—
    - (i) i'r rheolwr neu unrhyw berson arall yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am reoli o ddydd i ddydd y gwasanaeth yn y fangre neu ohoni, neu
    - (ii) pan na fo'r gwasanaeth bellach yn cael ei ddarparu, i berson yr ymddengys i'r arolygydd fod ganddo gyfrifoldeb am reoli'r fangre o ddydd i ddydd,
roi i'r arolygydd unrhyw gyfleusterau a chymorth y mae eu hangen er mwyn ei alluogi i gynnal yr arolygiad;
  - (f) cymryd unrhyw fesuriadau, tynnu unrhyw ffotograffau a gwneud unrhyw recordiadau y mae'r arolygydd yn meddwl eu bod yn angenrheidiol at ddiben cynnal yr arolygiad.
- (5) Mae'r pwerau yn is-adran (4)(b) i (d) yn cynnwys y pŵer—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (a) i gael mynediad i unrhyw gyfrifiadur a chyfarpar cysylltiedig y mae gan yr arolygydd seiliau rhesymol dros gredu eu bod yn cael eu defnyddio (neu wedi cael eu defnyddio) mewn cysylltiad â'r dogfennau neu'r cofnodion a gwirio gweithrediad unrhyw gyfrifiadur a chyfarpar cysylltiedig o'r fath, a
- (b) i'w gwneud yn ofynnol i ddogfennau neu gofnodion gael eu cyflwyno ar ffurf sy'n ddarllenadwy ac yn gludadwy.

(6) Mae "mangre" yn cynnwys cerbyd.

Gwybodaeth Cychwyn

134 A. 34 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

35 Pwerau arolygydd i gyf-weld â phersonau a chynnal archwiliad ohonynt

- (1) Os yw arolygydd yn meddwl ei bod yn angenrheidiol neu'n hwylus at ddibenion cynnal arolygiad, caiff yr arolygydd ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson gael ei gyf-weld yn breifat gan yr arolygydd.
- (2) Ond ni chaiff arolygydd gyf-weld yn breifat â pherson sy'n dod o fewn is-adran (3) heb gydsyniad y person.
- (3) Mae'r personau a ganlyn yn dod o fewn yr is-adran hon—
  - (a) person y mae'r darparwr gwasanaeth yn darparu (neu wedi darparu) gofal a chymorth iddo;
  - (b) unigolyn a chanddo gyfrifoldeb rhiant dros y person;
  - (c) perthynas i'r person;
  - (d) gofalwr y person;
  - (e) rhoddai atwrneiaeth arhosol dros y person.
- (4) Caiff arolygydd gynnal archwiliad preifat o berson y mae'r darparwr gwasanaeth yn darparu (neu wedi darparu) gofal a chymorth iddo—
  - (a) os yw'r arolygydd yn ymarferydd meddygol cofrestredig neu'n nyrs gofrestredig,
  - (b) os yw'r arolygydd yn meddwl bod yr archwiliad yn angenrheidiol neu'n hwylus at ddibenion asesu effaith unrhyw ofal a chymorth o'r fath ar lesiant y person, ac
  - (c) os yw'r person yn cydsynio i'r archwiliad.
- (5) At ddibenion is-adrannau (1) a (4), mae cyfweliad neu archwiliad i'w drin fel pe bai wedi ei gynnal yn breifat er gwaethaf presenoldeb trydydd parti—
  - (a) os yw'r person y cyfwelir ag ef neu y cynhelir archwiliad ohono yn dymuno i'r trydydd parti fod yn bresennol ac nad yw'r arolygydd yn gwrthwynebu, neu
  - (b) os yw'r arolygydd yn dymuno i'r trydydd parti fod yn bresennol a bod y person y cyfwelir ag ef neu y cynhelir archwiliad ohono yn cydsynio.
- (6) Pan fo arolygydd yn gynnal cyfweliad neu archwiliad o dan yr adran hon, rhaid i'r arolygydd, os gofynnir iddo wneud hynny gan—
  - (a) y person y cyfwelir ag ef neu y cynhelir archwiliad ohono, neu
  - (b) unigolyn sy'n dod gyda'r person hwnnw,

Statws Gohwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

gyflwyno dogfen sy'n dangos awdurdodiad yr arolygydd o dan adran 33 ac, yn achos archwiliad, ddogfen sy'n dangos bod yr arolygydd yn ymarferydd meddygol cofrestredig neu'n nyrs gofrestrdig.

(7) Yn yr adran hon—

mae i “cyfrifoldeb rhiant” yr ystyr a roddir i “parental responsibility” gan adran 3 o [Ddeddf Plant 1989 \(p.41\)](#);

mae i “gofalwr” (“*carer*”) yr ystyr a roddir gan adran 3 o Ddeddf 2014; ystyr “perthynas” (“*relative*”), mewn perthynas â pherson, yw rhiant, tad-cu/taid, mam-gu/nain, plentyn, ŵyr, wyres, brawd, hanner brawd, chwaer, hanner chwaer, ewythr, modryb, nai neu nith y person hwnnw (gan gynnwys unrhyw berson sydd yn y berthynas honno neu sydd wedi bod yn y berthynas honno yn rhinwedd priodas neu bartneriaeth sifil neu berthynas deuluol barhaus);

ystyr “plentyn” (“*child*”) yw person sydd o dan 18 oed;

mae i “rhoddai atwrneiaeth arhosol” yr un ystyr â “donee of a lasting power of attorney” yn Rhan 1 o [Ddeddf Galluedd Meddyliol 2005 \(p.9\)](#).

Gwybodaeth Cychwyn

135 A. 35 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

36 Adroddiadau arolygu

(1) Cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl i arolygiad gael ei gynnal, rhaid i Weinidogion Cymru lunio adroddiad ar yr arolygiad ac anfon copi ohono at y darparwr gwasanaeth.

(2) Rhaid i adroddiad gynnwys—

- asesiad o safon unrhyw ofal a chymorth a ddarperir (neu a oedd wedi eu darparu) gan y darparwr gwasanaeth, wedi ei mesur mewn perthynas ag unrhyw ofynion a osodir gan reoliadau o dan adran 27(1) o ran safon y gofal a'r cymorth sydd i'w darparu,
- asesiad o effaith unrhyw ofal a chymorth o'r fath ar lesiant personau y darperir (neu y darparwyd) y gofal a'r cymorth iddynt,
- asesiad o drefniadaeth a chydgyssylltiad gwasanaethau rheoleiddiedig a ddarperir (neu a oedd wedi eu darparu) gan y darparwr gwasanaeth, a
- os gwneir rheoliadau o dan adran 37, y radd sydd wedi ei rhoi i'r darparwr gwasanaeth.

(3) Rhaid i Weinidogion Cymru—

- cyhoeddi pob adroddiad a lunnir o dan is-adran (1);
- sicrhau bod copïau yn cael eu rhoi ar gael i'w harolygu yn y manau ac yn y modd sy'n briodol ym marn Gweinidogion Cymru;
- anfon copi o adroddiad a lunnir o dan is-adran (1) at unrhyw berson sy'n gofyn am gopi.

Gwybodaeth Cychwyn

136 A. 36 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

37 Graddau arolygu

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau, wneud darpariaeth ynghylch graddau y caniateir iddynt gael eu rhoi mewn perthynas ag ansawdd y gofal a'r cymorth a ddarperir gan ddarparwr gwasanaeth sydd wedi cael ei arolygu.
- (2) O ran rheoliadau o dan is-adran (1)—
  - (a) cânt wneud darpariaeth sy'n ei gwneud yn ofynnol i ddarparwr gwasanaeth arddangos gradd sydd wedi ei chynnwys mewn adroddiad a lunnir o dan adran 36(1) yn y modd, ac yn y man, a bennir gan y rheoliadau,
  - (b) caniateir iddynt bennu meini prawf i'w cymhwyso wrth benderfynu ar radd, ac
  - (c) rhaid iddynt gynnwys darpariaeth i ddarparwr gwasanaeth apelio yn erbyn gradd sydd wedi ei chynnwys mewn adroddiad a lunnir o dan is-adran 36(1).
- (3) Cyn gwneud rheoliadau o dan is-adran (1) rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (4) Ond nid yw'r gofyniad i ymgynghori yn gymwys i reoliadau—
  - (a) sy'n diwygio rheoliadau eraill a wneir o dan yr is-adran honno, a
  - (b) nad ydynt, ym marn Gweinidogion Cymru, yn rhoi effaith i unrhyw newid sylweddol yn y ddarpariaeth a wneir gan y rheoliadau sydd i'w diwygio.

Gwybodaeth Cychwyn

I37 A. 37 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

PENNOD 4

SWYDDOGAETHAU CYFFREDINOL

38 Cofrestr o ddarparwyr gwasanaethau

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru gynnal cofrestr o ddarparwyr gwasanaethau.
- (2) Rhaid i gofnod yn y gofrestr mewn cysylltiad â darparwr gwasanaeth ddangos yr wybodaeth a ganlyn—
  - (a) y gwasanaethau rheoleiddiedig y mae'r darparwr gwasanaeth wedi ei gofrestru i'w darparu;
  - (b) y manau y mae'r darparwr wedi ei gofrestru i ddarparu'r gwasanaethau hynny ynddynt, ohonynt neu mewn perthynas â hwy;
  - (c) enw'r unigolyn cyfrifol sydd wedi ei gofrestru mewn cysylltiad â phob man o'r fath;
  - (d) y dyddiad y cymerodd cofrestriad y darparwr effaith mewn cysylltiad â phob gwasanaeth rheoleiddiedig o'r fath a phob man o'r fath;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

- (e) manylion unrhyw amodau eraill a osodir ar gofrestrriad y darparwr gwasanaeth;
  - (f) crynodeb o unrhyw adroddiad arolygu sy'n ymwneud â'r darparwr gwasanaeth sydd wedi ei gyhoeddi o dan adran 36(3)(a);
  - (g) unrhyw wybodaeth arall a ragnodir.
- (3) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi'r gofrestr a'i rhoi ar gael i'r cyhoedd edrych arni yn rhad ac am ddim, yn y modd, ac ar yr adegau, sy'n briodol yn eu barn hwy (ond gweler is-adran (5)(a)).
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru gydymffurfio ag unrhyw gais rhesymol a wneir gan berson i gael copi o'r gofrestr neu ddarn ohoni (ond gweler is-adran (5)(b)).
- (5) Caiff Gweinidogion Cymru—
- (a) hepgor gwybodaeth ragnodedig o'r gofrestr a gyhoeddwyd mewn amgylchiadau rhagnodedig;
  - (b) gwrthod cydymffurfio â chais a wneir o dan is-adran (4) mewn amgylchiadau rhagnodedig.

Gwybodaeth Cychwyn

138 A. 38 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

39 Hysbysu awdurdodau lleol am gamau penodol a gymerir o dan y Rhan hon

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru hysbysu pob awdurdod lleol am—
- (a) canslo cofrestriad darparwr gwasanaeth;
  - (b) amrywio cofrestriad darparwr gwasanaeth drwy ddileu o'r cofrestriad—
    - (i) gwasanaeth rheoleiddiedig, neu
    - (ii) man y mae'r darparwr yn darparu gwasanaeth rheoleiddiedig ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef;
  - (c) gwneud gorchymyn gan ynad heddwch o dan adran 23 (canslo ar frys neu amrywio ar frys drwy ddileu gwasanaeth neu fan);
  - (d) canslo dynodiad unigolyn cyfrifol o dan adran 22;
  - (e) achosion sy'n cael eu dwyn yn erbyn person mewn cysylltiad â throsedd o dan y Rhan hon neu o dan reoliadau a wneir odani;
  - (f) hysbysiad cosb a roddir o dan adran 52;
  - (g) unrhyw beth arall a all ddigwydd yn rhinwedd y Rhan hon neu reoliadau a wneir odani a ragnodir.
- (2) Rhaid i hysbysiad o dan yr adran hon gynnwys unrhyw wybodaeth arall a ragnodir.
- (3) Yn is-adran (1) mae'r cyfeiriad at "awdurdod lleol" yn cynnwys cyfeiriad at—
- (a) cyngor sir yn Lloegr,
  - (b) cyngor dosbarth ar gyfer ardal yn Lloegr nad oes cyngor sir ar ei chyfer,
  - (c) cyngor bwrdeistref yn Llundain,
  - (d) Cyngor Cyffredin Dinas Llundain, ac
  - (e) Cyngor Ynysoedd Scilly.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I39 A. 39 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

40 Codi ffioedd

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth sy'n ei gwneud yn ofynnol i ffi gael ei thalu gan berson—
  - (a) sy'n gwneud cais i gofrestru fel darparwr gwasanaeth (gweler adran 6);
  - (b) sy'n gwneud cais i amrywio cofrestriad (gweler adran 11);
  - (c) er mwyn ei ganiatáu i barhau i gael ei gofrestru fel darparwr gwasanaeth am gyfnod a bennir yn y rheoliadau;
  - (d) i gael copi o adroddiad arolygu (gweler adran 36(3)(c));
  - (e) i gael copi o'r gofrestr a gyhoeddir o dan adran 38(3), neu ddarn ohoni.
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) gynnwys darpariaeth—
  - (a) sy'n pennu swm unrhyw ffi neu sy'n caniatáu i Weinidogion Cymru benderfynu ar swm unrhyw ffi (yn ddarostyngedig i unrhyw derfynau neu ffactorau eraill a bennir yn y rheoliadau);
  - (b) sy'n pennu amgylchiadau pan na fo ffi, a fyddai fel arall yn daladwy o dan y rheoliadau, yn daladwy;
  - (c) sy'n pennu'r amser ar gyfer talu ffi neu sy'n pennu'r ffactorau ar gyfer penderfynu ar yr amser hwnnw gan Weinidogion Cymru;
  - (d) ynghylch canlyniadau methu â thalu ffi (a gaiff gynnwys gwrthod cofrestriad, neu ganslo cofrestriad).
- (3) Cyn gwneud rheoliadau o dan is-adran (1) rhaid i Weinidogion Cymru gymryd camau rhesymol i ymgynghori—
  - (a) â phersonau y mae Gweinidogion Cymru yn meddwl y gall fod yn ofynnol iddynt dalu ffi yn rhinwedd y rheoliadau, a
  - (b) ag unrhyw bersonau arall sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (4) Caniateir i ffi sy'n daladwy yn rhinwedd rheoliadau a wneir o dan is-adran (1), heb ragfarnu unrhyw fodd arall o adennill, gael ei hadennill yn ddiannod fel dyled sifil.

Gwybodaeth Cychwyn

I40 A. 40 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

41 Ymgysylltu â'r cyhoedd

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru—
  - (a) rhoi gwybodaeth am arfer eu swyddogaethau rheoleiddiol ar gael ar gyfer y cyhoedd, a
  - (b) llunio a chyhoeddi datganiad am eu polisi mewn cysylltiad â chynnwys y cyhoedd wrth arfer y swyddogaethau hynny (pa un ai drwy ymgynghoriad neu drwy ddulliau eraill).
- (2) O ran Gweinidogion Cymru—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (a) cânt ddiwygio datganiad polisi a rhaid iddynt gyhoeddi'r datganiad diwygiedig, neu
  - (b) cânt gyhoeddi datganiad polisi newydd.
- (3) Rhaid i ddatganiad polisi (neu ddatganiad diwygiedig), yn benodol, ymdrin—
- (a) â chynnwys y cyhoedd mewn arolygiadau a gynhelir o dan Bennod 3, a
  - (b) â chynnwys gofalwyr (o fewn ystyr adran 3 o Ddeddf 2014) yn yr arferiad o swyddogaethau rheoleiddiol Gweinidogion Cymru.
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru osod copi o ddatganiad polisi a gyhoeddwyd (neu ddatganiad diwygiedig) gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (5) Rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i'r datganiad polisi diweddaraf a gyhoeddwyd o dan yr adran hon wrth arfer eu swyddogaethau rheoleiddiol.

Gwybodaeth Cychwyn

141 A. 41 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

42 Adroddiad blynyddol ar swyddogaethau rheoleiddiol

- (1) Cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl diwedd blwyddyn ariannol, rhaid i Weinidogion Cymru lunio a chyhoeddi adroddiad blynyddol ynghylch arfer eu swyddogaethau rheoleiddiol mewn cysylltiad â'r flwyddyn ariannol honno.
- (2) Rhaid i'r adroddiad blynyddol gynnwys manylion am y canlynol—
  - (a) sut y mae Gweinidogion Cymru wedi arfer y swyddogaethau hynny yn ystod y flwyddyn,
  - (b) y graddau y maent, wrth arfer y swyddogaethau hynny—
    - (i) wedi cyflawni'r amcanion y cyfeirir atynt yn adran 4, a
    - (ii) wedi rhoi sylw i'r datganiad polisi diweddaraf a gyhoeddwyd o dan adran 41, ac
  - (c) sut yr effeithiodd y dyletswyddau a grybwyllir yn is-adran (4) ar arfer y swyddogaethau hynny yn ystod y flwyddyn.
- (3) Caiff yr adroddiad blynyddol gynnwys unrhyw wybodaeth arall sy'n briodol ym marn Gweinidogion Cymru.
- (4) Y dyletswyddau y cyfeirir atynt yn is-adran (2)(c) yw dyletswyddau Gweinidogion Cymru o dan—
  - (a) adran 149 o [Ddeddf Cydraddoldeb 2010 \(p.15\)](#) (dyletswydd cydraddoldeb y sector cyhoeddus),
  - (b) adran 1(1) o [Fesur Hawliau Plant a Phobl Ifanc \(Cymru\) 2011 \(mccc 2\)](#) (dyletswydd i roi sylw dyledus i Gonsensiwn y Cenedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn),
  - (c) adran 7(1) o [Ddeddf 2014](#) (dyletswydd i roi sylw dyladwy i Egwyddorion y Cenedloedd Unedig ar gyfer Pobl Hŷn wrth arfer swyddogaethau sy'n ymwneud â gwasanaethau cymdeithasol i oedolion), a
  - (d) Rhan 4 o [Fesur y Gymraeg \(Cymru\) 2011 \(mccc 1\)](#) (safonau).
- (5) Rhaid i Weinidogion Cymru osod copi o adroddiad blynyddol a gyhoeddwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

142 A. 42 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

PENNOD 5

TROSEDDAU A CHOSBAU

43 Methiant i gydymffurfio ag amod

- (1) Mae'n drosedd i ddarparwr gwasanaeth fethu â chydymffurfio ag unrhyw amod sy'n ymwneud â chofrestriad y darparwr sydd mewn grym am y tro yn rhinwedd y Rhan hon.
- (2) Ond nid yw darparwr gwasanaeth yn cyflawni trosedd o dan is-adran (1) drwy fethu â chael unigolyn cyfrifol wedi ei ddynodi mewn cysylltiad â man y mae'r darparwr yn darparu gwasanaeth rheoleiddiedig ynddo, ohono neu mewn cysylltiad ag ef—
  - (a) os nad yw'r terfyn amser a ragnodir o dan adran 11(2) wedi dod i ben (terfyn amser rhagnodedig ar gyfer gwneud cais i ddynodi unigolyn cyfrifol newydd), neu
  - (b) os yw'r terfyn amser hwnnw wedi dod i ben ond gwnaeth y darparwr gwasanaeth y cais am amrywiad o fewn y terfyn amser ac nad yw Gweinidogion Cymru wedi penderfynu arno.

Gwybodaeth Cychwyn

143 A. 43 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

44 Disgrifiadau anwir

- (1) Mae'n drosedd i berson, gyda'r bwriad o dwyllo person arall—
  - (a) esgus bod yn ddarparwr gwasanaeth,
  - (b) esgus bod man yn un y mae gwasanaeth rheoleiddiedig yn cael ei ddarparu ynddo, ohono neu mewn perthynas ag ef, neu
  - (c) esgus bod yn unigolyn cyfrifol.
- (2) Caiff unrhyw un neu ragor o'r canlynol (ymhlith pethau eraill) fod yn weithred sy'n gyfystyr â throredd o dan is-adran (1)—
  - (a) cymhwyso enw at wasanaeth neu fan i roi'r argraff ei fod wedi ei bennu yng nghofrestriad darparwr gwasanaeth pan nad yw hynny'n wir;
  - (b) disgrifio gwasanaeth neu fan mewn modd sy'n bwriadu rhoi'r argraff honno;
  - (c) honni bod gwasanaeth yn wasanaeth rheoleiddiedig a bennir yng nghofrestriad darparwr gwasanaeth pan nad yw hynny'n wir;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (d) honni bod man yn fan a bennir yng nghofrestriad darparwr gwasanaeth pan nad yw hynny'n wir;
- (e) gweithredu mewn modd sy'n rhoi'r argraff o fod yn unigolyn cyfrifol pan nad yw wedi ei ddynodi'n unigolyn o'r fath.

Gwybodaeth Cychwyn

144 A. 44 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

45 Methiant gan ddarparwr gwasanaeth i gydymffurfio â gofynion mewn rheoliadau

Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddarparu ei bod yn drosedd i ddarparwr gwasanaeth fethu â chydymffurfio â darpariaeth benodedig mewn rheoliadau a wneir o dan adran 27 neu 37(2)(a).

Gwybodaeth Cychwyn

145 A. 45 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

46 Methiant gan unigolyn cyfrifol i gydymffurfio â gofynion mewn rheoliadau

Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddarparu ei bod yn drosedd i unigolyn cyfrifol fethu â chydymffurfio â darpariaeth benodedig mewn rheoliadau a wneir o dan adran 28.

Gwybodaeth Cychwyn

146 A. 46 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

47 Datganiadau anwir

Mae'n drosedd i berson wneud datganiad y mae'r person yn gwybod ei fod yn anwir neu'n gamarweiniol mewn ffordd berthnasol mewn—

- (a) cais i gofrestru fel darparwr gwasanaeth,
- (b) cais i amrywio neu i ganslo cofrestriad,
- (c) datganiad blynyddol a gyflwynir o dan adran 10, neu
- (d) ymateb i ofyniad a osodir gan Weinidogion Cymru o dan adran 32(1) (gofyniad i ddarparu gwybodaeth).

Gwybodaeth Cychwyn

147 A. 47 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

48 Methiant i gyflwyno datganiad blynyddol

Mae'n drosedd i ddarparwr gwasanaeth fethu â chyflwyno datganiad blynyddol i Weinidogion Cymru o fewn y terfyn amser a ragnodir o dan adran 10(4).

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

148 A. 48 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

49 Methiant i ddarparu gwybodaeth

- (1) Mae'n drosedd i berson fethu â chydymffurfio â gofyniad a osodir ar y person gan Weinidogion Cymru o dan adran 32(1).
- (2) Mae'n amddiffyniad i berson sydd wedi ei gyhuddo o drosedd o dan is-adran (1) ddangos bod ganddo esgus rhesymol dros fethu â chydymffurfio â'r gofyniad.

Gwybodaeth Cychwyn

149 A. 49 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

50 Troseddau sy'n gysylltiedig ag arolygiadau

- (1) Mae'n drosedd i berson—
  - (a) mynd ati'n fwriadol i rwystro arolygydd rhag arfer unrhyw swyddogaeth a roddir i arolygydd gan Bennod 3, neu
  - (b) methu â chydymffurfio ag unrhyw ofyniad a osodir ar y person gan arolygydd sy'n arfer swyddogaeth o'r fath.
- (2) Mae'n amddiffyniad i berson sydd wedi ei gyhuddo o drosedd o dan is-adran (1) (b) ddangos bod ganddo esgus rhesymol dros fethu â chydymffurfio â'r gofyniad.

Gwybodaeth Cychwyn

150 A. 50 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

51 Cosbau ar gollfarn

- (1) Mae person sy'n euog o drosedd o dan adran 5, 43, 44, 47, 49 neu 50 neu o dan reoliadau a wneir o dan adran 45 neu 46 yn agored—
  - (a) ar gollfarn ddiannod, i ddirwy, neu i'w garcharu am dymor nad yw'n hwy na 6 mis, neu i'r ddau;
  - (b) ar gollfarn ar dditiad, i ddirwy, neu i'w garcharu am dymor nad yw'n hwy na 2 flynedd, neu i'r ddau.
- (2) Mae person sy'n euog o drosedd o dan adran 48 yn agored ar gollfarn ddiannod i ddirwy.

Gwybodaeth Cychwyn

151 A. 51 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

52 Hysbysiadau cosb

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru roi hysbysiad cosb i berson os ydynt wedi eu bodloni bod y person wedi cyflawni trosedd ragnodedig.
- (2) Dim ond troseddau o dan adrannau 47, 48 neu 49 neu o dan reoliadau a wneir o dan adran 45 neu 46 y caniateir iddynt gael eu rhagnodi felly.
- (3) Mae hysbysiad cosb yn hysbysiad sy'n cynnig y cyfle i'r person i ryddhau unrhyw atebolrwydd am gollfarn am y drosedd y mae'r hysbysiad yn ymwneud ag ef drwy dalu i Weinidogion Cymru swm a bennir yn yr hysbysiad yn unol â thelerau'r hysbysiad.
- (4) Pan fo person yn cael hysbysiad cosb, ni chaniateir i achos am y drosedd y mae'r hysbysiad yn ymwneud â hi gael ei ddwyn cyn diwedd cyfnod a bennir yn yr hysbysiad.
- (5) Os yw person sy'n cael hysbysiad cosb yn talu'r swm a bennir yn yr hysbysiad yn unol â thelerau'r hysbysiad, ni all y person gael ei gollfarnu o'r drosedd y mae'r hysbysiad yn ymwneud â hi.
- (6) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth—
  - (a) o ran ffurf a chynnwys hysbysiadau cosb;
  - (b) o ran y swm sy'n daladwy o dan hysbysiad cosb a'r amser y mae'r swm i gael ei dalu ynddo (gan gynnwys darpariaeth sy'n caniatáu i swm gwahanol fod yn daladwy mewn perthynas â throsteddau gwahanol ac yn unol â'r amser erbyn pryd y caiff y swm ei dalu);
  - (c) sy'n penderfynu ar y ffyrdd y caniateir i swm gael ei dalu ynddynt;
  - (d) o ran y cofnodion sydd i'w cadw mewn perthynas â hysbysiadau cosb;
  - (e) ynghylch yr amgylchiadau pan ganiateir i hysbysiad cosb gael ei dynnu'n ôl, gan gynnwys darpariaeth ynghylch—
    - (i) ad-dalu unrhyw swm a delir cyn y tynnir hysbysiad yn ôl, a
    - (ii) yr amgylchiadau pan na chaniateir i achos am drosedd gael ei ddwyn er bod hysbysiad wedi ei dynnu'n ôl.
- (7) Ni chaiff rheoliadau o dan is-adran (6)(b) wneud darpariaeth i swm fod yn daladwy o dan hysbysiad cosb sy'n fwy na dwywaith a hanner lefel 4 ar y raddfa safonol.

Gwybodaeth Cychwyn

152 A. 52 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

53 Troseddau gan gyrff corfforaethol

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo trosedd o dan y Rhan hon neu o dan reoliadau a wneir odani wedi ei chyflawni gan gorff corfforaethol.
- (2) Mae person a grybwyllir yn is-adran (3) hefyd yn cyflawni'r drosedd os profir bod y drosedd wedi ei chyflawni gyda chydysyniad neu ymoddefiad y person hwnnw neu ei bod wedi ei phriodoli i unrhyw esgeulustod ar ran y person hwnnw.
- (3) Y personau hynny yw—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

- (a) cyfarwyddwr, rheolwr, ysgrifennydd neu swyddog tebyg arall yn y corff corfforaethol,
- (b) pan fo materion corff corfforaethol yn cael eu rheoli gan ei aelodau, aelod, neu
- (c) unrhyw berson sy'n honni ei fod yn gweithredu yn rhinwedd unrhyw un neu ragor o'r swyddi hynny.

(4) Pan fo corff corfforaethol yn awdurdod lleol, mae'r cyfeiriad yn is-adran (3) at gyfarwyddwr, rheolwr neu ysgrifennydd yn y corff i'w ddarllen fel cyfeiriad at swyddog neu aelod o'r awdurdod.

Gwybodaeth Cychwyn

I53 A. 53 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

54 Troseddau gan gyrff anghorfforedig

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys i droseddau o dan y Rhan hon ac o dan reoliadau a wneir odani.
- (2) Caniateir i achos am drosedd yr honnir ei bod wedi ei chyflawni gan gorff anghorfforedig gael ei ddwyn yn enw'r corff yn lle yn enw unrhyw un neu ragor o'i aelodau ac, at ddibenion unrhyw achos o'r fath, mae unrhyw reolau llys sy'n ymwneud â chyflwyno dogfennau yn cael effaith fel pe bai'r corff hwnnw yn gorff corfforaethol.
- (3) Mae unrhyw ddirwy a osodir ar gorff anghorfforedig ar ei gollfarnu o drosedd i'w thalu o gronfeydd y corff hwnnw.
- (4) Os caiff corff anghorfforedig ei gyhuddo o drosedd, mae adran 33 o [Ddeddf Cyfiawnder Troseddol 1925 \(p.86\)](#) ac Atodlen 3 i [Ddeddf Llysoedd Ynadon 1980 \(p.43\)](#) yn cael effaith fel pe bai corff corfforaethol wedi ei gyhuddo.

Gwybodaeth Cychwyn

I54 A. 54 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

55 Achosion am droseddau

- (1) Ni chaniateir i achos mewn cysylltiad â throsedd o dan y Rhan hon neu reoliadau a wneir odani, heb gydsyniad ysgrifenedig Cwnsler Cyffredinol Llywodraeth Cymru, gael ei ddwyn gan unrhyw berson ac eithrio'r Cwnsler Cyffredinol neu Weinidogion Cymru.
- (2) Rhaid i achos diannod mewn cysylltiad â throsedd o dan y Rhan hon neu reoliadau a wneir odani gael ei ddwyn o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau ar y dyddiad y daeth yr erllynydd i wybod am dystiolaeth ddigonol i gyfiawnhau'r achos.
- (3) Ond ni chaniateir i achos o'r fath gael ei ddwyn fwy na tair blynedd ar ôl i'r drosedd gael ei chyflawni.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

155 A. 55 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

PENNOD 6

GWASANAETHAU CYMDEITHASOL AWDURDODAU LLEOL

56 Adroddiadau gan awdurdodau lleol a dyletswydd gyffredinol Gweinidogion Cymru

(1) Ar ôl adran 144 o Ddeddf 2014 (cyfarwyddwyr gwasanaethau cymdeithasol) mewnosoder—

“144A Adroddiadau blynyddol

- (1) Cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl diwedd blwyddyn ariannol, rhaid i awdurdod lleol lunio a chyhoeddi adroddiad blynyddol ynghylch arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol yr awdurdod mewn cysylltiad â'r flwyddyn honno.
- (2) Rhaid i'r adroddiad blynyddol gynnwys—
  - (a) manylion am sut y mae'r awdurdod wedi arfer ei swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol yn ystod y flwyddyn ariannol, gan gynnwys manylion am y graddau y mae'r awdurdod wedi—
    - (i) gweithredu yn unol â gofynion a osodir ar awdurdodau lleol gan god a ddyroddir o dan adran 9 (codau ar gyfer helpu i sicrhau canlyniadau mewn perthynas â llesiant),
    - (ii) gweithredu yn unol ag unrhyw ofynion perthnasol sydd wedi eu cynnwys mewn cod a ddyroddir o dan adran 145 (codau ynghylch arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol), a
    - (iii) rhoi sylw i unrhyw ganllawiau perthnasol mewn cod a ddyroddir o dan adran 145, a
  - (b) unrhyw wybodaeth arall a ragnodir drwy reoliadau.
- (3) Rhaid i'r manylion a ddarperir o dan is-adran (2)(a)(ii) ddatgan sut y mae'r awdurdod wedi bodloni unrhyw ofynion a gynhwysir mewn cod sy'n ymwneud ag asesu anghenion unigolyn yn unol â Rhan 3 a diwallu anghenion o dan Ran 4.
- (4) Rhaid i adroddiad blynyddol fod ar ffurf a ragnodir drwy reoliadau.
- (5) Rhaid i awdurdod lleol anfon copi o adroddiad blynyddol a gyhoeddwyd at Weinidogion Cymru.
- (6) Yn yr adran hon, ystyr “blwyddyn ariannol” yw'r cyfnod o flwyddyn sy'n dechrau ar 1 Ebrill ac sy'n dod i ben ar 31 Mawrth.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
 (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
 Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

144B Adroddiadau ar sefydlogrwydd y farchnad leol

- (1) Rhaid i awdurdod lleol lunio a chyhoeddi adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad leol ar unrhyw adegau a ragnodir drwy reoliadau.
- (2) Rhaid i adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad leol gynnwys—
  - (a) asesiad o—
    - (i) digonolrwydd y ddarpariaeth o ofal a chymorth yn ardal yr awdurdod lleol yn ystod unrhyw gyfnod a ragnodir drwy reoliadau;
    - (ii) y graddau y ddarparwyd gwasanaethau rheoleiddiedig yn ardal yr awdurdod lleol yn ystod y cyfnod rhagnodedig hwnnw gan ddarparwyr gwasanaethau y mae adran 61 o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (asesu cynaliadwyedd ariannol ddarparwr gwasanaeth gan Weinidogion Cymru) yn gymwys iddynt;
    - (iii) unrhyw fater arall sy'n ymwneud â'r ddarpariaeth o wasanaethau rheoleiddiedig yn ardal yr awdurdod lleol a ragnodir drwy reoliadau;
    - (iv) effaith comisiynu unrhyw wasanaethau gan yr awdurdod lleol mewn cysylltiad â swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol yr awdurdod lleol ar arferiad y swyddogaethau hynny yn ystod unrhyw gyfnod a ragnodir drwy reoliadau;
  - (b) adroddiad ar unrhyw gamau a gymerwyd gan yr awdurdod lleol yn ystod y cyfnod a ragnodir o dan baragraff (a)(i) yn unol â'i ddyletswydd o dan adran 189(2) (dyletswydd dros dro i ddiwallu anghenion yn achos methiant ddarparwr).
- (3) Rhaid i adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad leol fod ar ffurf a ragnodir drwy reoliadau.
- (4) Wrth lunio adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad leol, rhaid i awdurdod lleol—
  - (a) ystyried—
    - (i) yr asesiad y mae wedi ei gyhoeddi'n ddiweddaraf o dan adran 14 (asesiadau o anghenion), a
    - (ii) y cynllun y mae wedi ei gyhoeddi'n ddiweddaraf o dan adran 14A ar ôl yr asesiad, a
  - (b) ymgynghori â phob Bwrdd Iechyd Lleol y cynhaliodd yr asesiad gydag ef.
- (5) Rhaid i awdurdod lleol anfon copi o adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad leol a gyhoeddwyd at Weinidogion Cymru.
- (6) Cyn gwneud rheoliadau o dan is-adran (2)(a)(iii) rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (7) Ond nid yw'r gofyniad i ymgynghori yn gymwys i reoliadau—
  - (a) sy'n diwygio rheoliadau eraill a wneir o dan yr is-adran honno, a

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

(b) nad ydynt, ym marn Gweinidogion Cymru, yn rhoi effaith i unrhyw newid sylweddol yn y ddarpariaeth a wneir gan y rheoliadau sydd i'w diwygio.

(8) Yn yr adran hon—

- (a) mae i “darparwr gwasanaeth” yr ystyr a roddir gan adran o 3(1)(c) Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016;
- (b) mae i “gwasanaeth rheoleiddiedig” yr ystyr a roddir gan adran 2(1) o'r Ddeddf honno.

Dyletswydd gyffredinol Gweinidogion Cymru

144C Dyletswydd gyffredinol Gweinidogion Cymru

Wrth arfer swyddogaethau o dan y Rhan hon rhaid i Weinidogion Cymru geisio hyrwyddo a chynnal safonau uchel yn y ddarpariaeth o swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol.”

(2) Yn adran 196(6) o Ddeddf 2014 (rheoliadau nas gwneir ond os yw drafft wedi ei gymeradwyo drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru), ar ôl paragraff (c) mewnosoder—

“(d) y rheoliadau cyntaf a wneir o dan adran 144A(2)(b);”.

Gwybodaeth Cychwyn

I56 A. 56 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**

VALID FROM 29/04/2019

57 Adolygiadau, ymchwiliadau ac arolygiadau

(1) Ar ôl adran 149 o Ddeddf 2014 (cyfarwyddiadau i'w gwneud yn ofynnol i gydymffurfio â chodau ymarfer) mewnosoder—

“Adolygiadau

149A Adolygiadau o astudiaethau ac ymchwil

(1) Caiff Gweinidogion Cymru adolygu—

- (a) astudiaethau ac ymchwil a wneir gan eraill mewn perthynas ag arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol yng Nghymru,
- (b) y dulliau a ddefnyddir mewn astudiaethau ac ymchwil o'r fath, ac
- (c) dilysrwydd casgliadau astudiaethau ac ymchwil o'r fath.

(2) Rhaid i Weinidogion Cymru—

- (a) llunio a chyhoeddi adroddiad ar adolygiad a gynhelir o dan is-adran (1), a
- (b) gosod copi o'r adroddiad gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
 (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
 Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

149B Adolygiadau o swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru adolygu'r ffordd y caiff swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol eu harfer.
- (2) Yn benodol, caiff Gweinidogion Cymru—
  - (a) adolygu'r arferiad cyffredinol o swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol yng Nghymru;
  - (b) adolygu'r ffordd y caiff swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol penodol eu harfer;
  - (c) adolygu'r arferiad o swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol o ddisgrifiad penodol (pa un a yw wedi ei harfer gan un awdurdod lleol neu gan ddau neu ragor o awdurdodau yn cydweithio);
  - (d) adolygu'r arferiad o swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol gan berson neu bersonau penodol.
- (3) Mae cyfeiriad yn is-adran (2) at arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol gan awdurdod lleol yn cynnwys cyfeiriad at gomisiynu unrhyw wasanaethau mewn cysylltiad â'r swyddogaethau hynny.
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru—
  - (a) llunio a chyhoeddi adroddiad ar adolygiad a gynhelir o dan is-adran (1), a
  - (b) gosod copi o'r adroddiad gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (5) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch graddau y caniateir iddynt gael eu rhoi mewn perthynas â'r arferiad o swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol benodedig.
- (6) Os gwneir rheoliadau o dan is-adran (5) mewn perthynas ag arfer swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol, rhaid i Weinidogion Cymru—
  - (a) wrth gynnal adolygiad o'r arferiad o'r swyddogaeth honno, roi gradd yn unol â'r rheoliadau, a
  - (b) cynnwys y radd yn eu hadroddiad ar yr adolygiad.
- (7) Cyn gwneud rheoliadau o dan is-adran (5) rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (8) Ond nid yw'r gofyniad i ymgynghori yn gymwys i reoliadau—
  - (a) sy'n diwygio rheoliadau eraill a wneir o dan yr is-adran hon, a
  - (b) nad ydynt, ym marn Gweinidogion Cymru, yn rhoi effaith i unrhyw newid sylweddol yn y ddarpariaeth a wneir gan y rheoliadau sydd i'w diwygio.

149C Ffioedd

- (1) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth i awdurdod lleol dalu ffi mewn cysylltiad ag adolygiad o dan adran 149B(1).

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

(2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) gynnwys darpariaeth—

- (a) sy'n pennu swm unrhyw ffi neu sy'n caniatáu i Weinidogion Cymru benderfynu ar swm unrhyw ffi (yn ddarostyngedig i unrhyw derfynau neu ffactorau eraill a bennir yn y rheoliadau);
- (b) sy'n pennu'r amser ar gyfer talu ffi neu sy'n pennu ffactorau y mae Gweinidogion Cymru i benderfynu ar yr amser hwnnw yn unol â hwy.

149D Ystyriaethau cyffredinol

Wrth gynnal adolygiad o dan adran 149A neu 149B, rhaid i Weinidogion Cymru, mewn perthynas â swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol sy'n cael eu hadolygu, roi sylw i—

- (a) argaeledd a hygyrchedd y gwasanaethau;
- (b) ansawdd ac effeithiolrwydd y gwasanaethau;
- (c) y ffordd y caiff y gwasanaethau eu rheoli;
- (d) darbodaeth ac effeithlonrwydd eu darpariaeth a'u gwerth am arian;
- (e) argaeledd ac ansawdd yr wybodaeth a ddarperir i bobl yn ardal yr awdurdod lleol ynghylch y gwasanaethau;
- (f) y dyletswyddau a osodir ar awdurdodau lleol gan adrannau 5 (dyletswydd i hyrwyddo llesiant), 6 (dyletswyddau hollgyffredinol eraill) a 7 (dyletswyddau sy'n ymwneud ag Egwyddorion a Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig) i'r graddau y bônt yn berthnasol i'r gwasanaethau ac effeithiolrwydd y camau a gymerir gan awdurdod lleol i gyflawni'r dyletswyddau hynny;
- (g) effeithiolrwydd y camau a gymerir gan awdurdod lleol i sicrhau'r canlyniadau a bennir mewn datganiad a ddyroddir gan Weinidogion Cymru o dan adran 8 (datganiad o ganlyniadau sy'n ymwneud â llesiant) i'r graddau y bônt yn berthnasol i'r gwasanaethau;
- (h) unrhyw fesurau perfformiad a thargedau perfformiad a nodir mewn cod a ddyroddir o dan adran 9 sy'n berthnasol yn eu barn hwy;
- (i) unrhyw ofynion neu ganllawiau sydd wedi eu cynnwys mewn cod a ddyroddir o dan adran 145 sy'n berthnasol yn eu barn hwy;
- (j) y graddau y mae awdurdod lleol wedi cynnwys pobl o ardal yr awdurdod lleol—
  - (i) mewn penderfyniadau ynghylch y ffordd y mae ei swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol yn cael eu harfer, a
  - (ii) wrth adolygu'r arferiad o'r swyddogaethau hynny.”

(2) Yn lle adran 161 o Ddeddf 2014 (pwerau mynd i mewn ac arolygu) rhodder—

“*Gorfodi*

161 Pwerau mynd i mewn ac arolygu

- (1) Caiff person sy'n dod o fewn is-adran (2) awdurdodi arolygydd i fynd i mewn i fangre sy'n dod o fewn is-adran (3) a'i harolygu.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
 (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
 Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (2) Mae'r personau a ganlyn yn dod o fewn yr is-adran hon—
- (a) Gweinidogion Cymru—
    - (i) pan fônt yn ystyried ei bod yn angenrheidiol neu'n hwylus at ddibenion adolygiad a gynhelir o dan adran 149B(1), neu
    - (ii) yn unol â chyfarwyddyd o dan adran 155;
  - (b) person a bennir mewn cyfarwyddyd o dan adran 153 neu, pan fo'r cyfarwyddyd yn pennu dosbarth o bersonau, y person y mae'r awdurdod lleol yn ymrwymo i'r contract neu'r trefniant arall ag ef sy'n ofynnol drwy'r cyfarwyddyd;
  - (c) person a bennir mewn cyfarwyddyd o dan adran 154;
  - (d) person a enwebir mewn cyfarwyddyd o dan adran 155.
- (3) Mae'r mangreoedd a ganlyn o dod o fewn yr is-adran hon—
- (a) mangreoedd y mae awdurdod lleol yn berchen arnynt neu'n eu rheoli;
  - (b) mangreoedd—
    - (i) sy'n cael eu defnyddio, neu y bwriedir iddynt gael eu defnyddio, gan unrhyw berson mewn cysylltiad ag arfer swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol, neu
    - (ii) y mae Gweinidogion Cymru yn credu'n rhesymol eu bod yn cael eu defnyddio, neu y gallant gael eu defnyddio, at y diben hwnnw,

ond nid yw mangre sy'n cael ei defnyddio'n gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd breifat yn dod o fewn yr is-adran hon ond os yw meddiannydd y fangre yn cydsynio i'r arolygydd fynd i mewn a'i harolygu.
- (4) Mae "mangre" yn cynnwys cerbyd.
- (5) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth ynghylch y cymwysterau a'r amodau eraill sydd i'w bodloni gan unigolyn y caniateir iddo fod yn arolygydd.
- (6) Wrth fynd i mewn i fangre, rhaid i arolygydd, os gofynnir iddo wneud hynny gan unrhyw berson yn y fangre, gyflwyno dogfen sy'n dangos awdurdodiad yr arolygydd o dan is-adran (1).
- (7) Caiff yr arolygydd—
- (a) archwilio cyflwr y fangre a'r ffordd y caiff ei rheoli ac, os oes unrhyw bersonau yn cael eu lletya yn y fangre neu'n cael gofal a chymorth yno, archwilio'r driniaeth y mae'r personau hynny yn ei chael;
  - (b) ei gwneud yn ofynnol i reolwr y fangre neu unrhyw berson arall yr ymddengys i'r arolygydd fod ganddo, neu ei fod yn atebol am, ddogfennau neu gofnodion a gedwir yn y fangre, gyflwyno unrhyw ddogfennau neu gofnodion (gan gynnwys cofnodion meddygol a chofnodion personol eraill) y mae'r arolygydd yn ystyried y gallant fod yn berthnasol i'r aferiad o swyddogaethau o dan y Rhan hon gan y person a awdurdododd yr arolygydd;

Statws Gohwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

- (c) edrych ar unrhyw ddogfennau neu gofnodion (gan gynnwys cofnodion meddygol a chofnodion personol eraill) y mae'r arolygydd yn ystyried y gallant fod yn berthnasol i'r arferiad o swyddogaethau o dan y Rhan hon gan y person a awdurdododd yr arolygydd a mynd â chopïau ohonynt;
  - (d) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson roi i'r arolygydd unrhyw gyfleusterau a chymorth mewn cysylltiad â materion sydd o fewn rheolaeth y person y mae eu hangen er mwyn galluogi'r arolygydd i gynnal yr arolygiad;
  - (e) cymryd unrhyw fesuriadau, tynnu unrhyw ffotograffau a gwneud unrhyw recordiadau y mae'r arolygydd yn ystyried eu bod yn angenrheidiol at ddiben cynnal yr arolygiad;
  - (f) cyf-weld yn breifat—
    - (i) â rheolwr y fangre neu unrhyw berson arall yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre;
    - (ii) ag unrhyw berson sy'n gweithio yno;
    - (iii) ag unrhyw berson sy'n cydsynio i gael ei gyf-weld sy'n cael ei letya yno neu sy'n cael gofal a chymorth yno.
- (8) Mae'r pwerau yn is-adran (7)(b) i (d) yn cynnwys y pŵer—
- (a) i gael mynediad i unrhyw gyfrifiadur a chyfarpar cysylltiedig y mae gan yr arolygydd seiliau rhesymol dros gredu eu bod yn cael eu defnyddio (neu wedi cael eu ddefnyddio) mewn cysylltiad â'r dogfennau neu'r cofnodion a gwirio gweithrediad unrhyw gyfrifiadur a chyfarpar cysylltiedig o'r fath, a
  - (b) i'w gwneud yn ofynnol i ddogfennau neu gofnodion gael eu cyflwyno ar ffurf sy'n ddarllenadwy ac yn gludadwy.
- (9) Mae is-adran (10) yn gymwys—
- (a) pan fo personau yn cael eu lletya yn y fangre sy'n cael ei harolygu neu'n cael gofal a chymorth yno,
  - (b) pan fo'r arolygydd yn ymarferydd meddygol cofrestredig neu'n nyrs gofrestredig, ac
  - (c) pan fo gan yr arolygydd seiliau rhesymol dros gredu nad yw person sy'n cael ei letya yn y fangre neu sy'n cael gofal a chymorth yno yn cael (neu wedi cael) gofal a chymorth priodol.
- (10) Pan fo'r is-adran hon yn gymwys, caiff yr arolygydd gynnal archwiliad preifat o'r person ond dim ond os yw'r person yn rhoi cydsyniad i'r archwiliad.
- (11) At ddibenion is-adrannau (7)(f) a (10), mae cyfweliad neu archwiliad i'w drin fel pe bai wedi ei gynnal yn breifat er gwaethaf presenoldeb trydydd parti—
- (a) os yw'r person y cyfwelir ag ef neu y cynhelir archwiliad ohono yn dymuno i'r trydydd parti fod yn bresennol ac nad yw'r arolygydd yn gwrthwynebu, neu
  - (b) os yw'r arolygydd yn dymuno i'r trydydd parti fod yn bresennol a bod y person y cyfwelir ag ef neu y cynhelir archwiliad ohono yn cydsynio.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
 (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
 Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (12) Pan fo arolygydd yn cynnal cyfweiliad neu archwiliad o dan yr adran hon, rhaid i'r arolygydd, os gofynnir iddo wneud hynny gan—
- (a) y person y cyfwelir ag ef neu y cynhelir archwiliad ohono, neu
  - (b) unigolyn sy'n dod gyda'r person hwnnw,
- gyflwyno dogfen sy'n dangos awdurdodiad yr arolygydd a roddir o dan is-adran (1) ac, yn achos archwiliad, ddogfen sy'n dangos bod yr arolygydd yn ymarferydd meddygol cofrestredig neu'n nyrs gofrestredig.
- (13) Cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl i arolygydd orffen arolygiad o dan yr adran hon, rhaid i'r arolygydd anfon adroddiad ar yr arolygiad at y person a roddodd yr awdurdodiad o dan is-adran (1).
- (14) Rhaid i'r person hwnnw anfon copi o adroddiad yr arolygydd—
- (a) i'r awdurdod lleol sy'n cael ei adolygu neu sy'n ddarostyngedig i'r cyfarwyddyd, a
  - (b) os nad Gweinidogion Cymru yw'r person, at Weinidogion Cymru.
- (15) Yn yr adran hon ac yn adrannau 161A, 161B a 161C, ystyr "arolygydd" yw unigolyn sydd wedi ei awdurdodi o dan is-adran (1).

161A Cod ymarfer ynghylch arolygiadau

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru lunio a chyhoeddi cod ymarfer ynghylch y modd y mae arolygiadau o fangreodded o dan adran 161 i'w cynnal (gan gynnwys amllder arolygiadau o'r fath).
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r cod a rhaid iddynt gyhoeddi cod diwygiedig.
- (3) Rhaid i arolygydd roi sylw i'r cod diweddaraf a gyhoeddwyd wrth gynnal arolygiad o dan adran 161.

161B Pŵer i'w gwneud yn ofynnol i wybodaeth gael ei darparu

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i berson sy'n dod o fewn is-adran (2) ddarparu iddynt—
  - (a) unrhyw ddogfennau, cofnodion (gan gynnwys cofnodion meddygol neu gofnodion personol eraill) neu wybodaeth arall—
    - (i) sy'n ymwneud ag arfer swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol, a
    - (ii) y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn angenrheidiol neu'n hwylus eu cael at ddibenion adolygiad o dan adran 149A neu 149B;
  - (b) esboniad am gynnwys—
    - (i) unrhyw ddogfennau, cofnodion neu wybodaeth arall a ddarperir o dan baragraff (a), neu
    - (ii) unrhyw ddogfennau neu gofnodion a ddarperir i arolygydd sy'n cynnal arolygiad o fangre o dan adran 161 mewn cysylltiad ag adolygiad o dan adran 149B.
- (2) Mae'r personau a ganlyn yn dod o fewn yr is-adran hon—
  - (a) awdurdod lleol;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

- (b) person sy'n darparu gwasanaeth mewn cysylltiad ag arfer swyddogaeth gwasanaethau cymdeithasol awdurdod lleol;
- (c) Bwrdd Iechyd Lleol;
- (d) ymddiriedolaeth GIG,

ond ni ellir ei gwneud yn ofynnol i Fwrdd Iechyd Lleol neu ymddiriedolaeth GIG ddarparu esboniad am gynnwys unrhyw ddogfennau neu gofnodion a ddarperir i arolygydd sy'n cynnal arolygiad o fangre o dan adran 161.

- (3) Nid yw'n ofynnol i berson ddarparu dogfennau, cofnodion neu wybodaeth arall o dan is-adran (1) os yw'r person wedi ei wahardd rhag eu darparu drwy unrhyw ddeddfiad neu reol gyfreithiol arall.
- (4) Mae'r pŵer yn is-adran (1) yn cynnwys pŵer i'w gwneud yn ofynnol i ddogfennau neu gofnodion gael eu cyflwyno ar ffurf sy'n ddarllenadwy ac yn gludadwy.

161C Troseddau

- (1) Mae'n drosedd i berson—
  - (a) mynd ati'n fwriadol i rwystro cynnal arolygiad o fangre o dan adran 161 gan arolygydd, neu
  - (b) methu â chydymffurfio ag unrhyw ofyniad a osodir ar y person gan arolygydd sy'n cynnal arolygiad o'r fath.
- (2) Mae'n drosedd i berson fetu â chydymffurfio â gofyniad a osodir ar y person gan Weinidogion Cymru o dan adran 161B(1).
- (3) Mae'n amddiffyniad i berson sydd wedi ei gyhuddo o drosedd o dan is-adran (1)(b) neu (2) ddangos bod ganddo esgus rhesymol dros beidio â chydymffurfio â'r gofyniad.
- (4) Mae person sy'n euog o drosedd o dan yr adran hon yn agored—
  - (a) ar gollfarn ddiannod, i ddirwy, neu i'w garcharu am dymor nad yw'n hwy na 6 mis, neu i'r ddau;
  - (b) ar gollfarn ar dditiad, i ddirwy, neu i'w garcharu am dymor nad yw'n hwy na 2 flynedd, neu i'r ddau.
- (5) Mae adrannau 53 (troseddau gan gyrff corfforaethol), 54 (troseddau gan gyrff anghorfforedig) a 55 (achosion am droseddau) o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 yn gymwys i drosedd o dan yr adran hon fel y maent yn gymwys i droseddau o dan Ran 1 o'r Ddeddf honno.””

- (3) Yn adran 196(6)(a) o Ddeddf 2014 (rheoliadau nas gwneir ond os yw drafft wedi ei gymeradwyo drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru), ar ôl “135(4),” mewnosoder “149B(5), 149C(1),”.

Gwybodaeth Cychwyn

I57 A. 57 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
 Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

VALID FROM 02/04/2018

58 Rheoleiddio swyddogaethau awdurdodau lleol sy'n ymwneud â phlant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya

Ar ôl adran 94 o Ddeddf 2014 (rheoliadau ynghylch trefniadau asiantaeth) mewnosoder—

*“Rheoleiddio swyddogaethau awdurdodau lleol sy'n ymwneud
 â phlant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya*

94A Rheoleiddio'r arferiad o swyddogaethau awdurdodau lleol sy'n ymwneud â phlant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya

- (1) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch yr arferiad gan awdurdodau lleol o swyddogaethau a roddir iddynt gan—
  - (a) adran 81 (y ffyrdd y mae plant sy'n derbyn gofal i'w lletya a'u cynnal), neu
  - (b) rheoliadau a wneir o dan adran 87 (rheoliadau ynghylch plant sy'n derbyn gofal) sy'n gwneud darpariaeth megis yr hyn a grybwyllir yn adran 92(1), 93 neu 94.
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1), er enghraifft, gynnwys darpariaeth—
  - (a) o ran y personau sy'n addas i weithio i awdurdodau lleol mewn cysylltiad ag arfer y swyddogaethau hynny,
  - (b) o ran addasrwydd y mangreoedd sydd i'w defnyddio gan awdurdodau lleol wrth arfer y swyddogaethau hynny,
  - (c) o ran rheoli'r arferiad o'r swyddogaethau hynny a'r rheolaeth ar arfer y swyddogaethau hynny,
  - (d) o ran nifer y personau, neu bersonau o fath penodol, sy'n gweithio i awdurdodau lleol mewn cysylltiad ag arfer y swyddogaethau hynny,
  - (e) o ran rheoli a hyfforddi'r personau hynny, ac
  - (f) o ran y ffioedd neu'r treuliau y caniateir iddynt gael eu talu i bersonau sy'n helpu awdurdodau lleol i wneud penderfyniadau wrth arfer y swyddogaethau hynny.
- (3) Caiff rheoliadau o dan is-adran (2)(a), yn benodol, wneud darpariaeth sy'n pennu nad yw person yn addas i weithio i awdurdod lleol mewn unrhyw swydd a bennir os nad yw'r person wedi ei gofrestru yn y gofrestr a gedwir o dan adran 80 o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (cofrestru gweithwyr gofal cymdeithasol), neu mewn rhan benodol o'r gofrestr honno.

94B Y drosedd o dorri rheoliadau o dan adran 94A

- (1) Caiff rheoliadau ddarparu ei bod yn drosedd i berson dorri darpariaeth benodedig mewn rheoliadau a wneir o dan adran 94A neu fethu â chydymffurfio â darpariaeth o'r fath.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (2) Mae person sy'n euog o drosedd o dan reoliadau a wneir o dan is-adran (1) yn agored—
- (a) ar gollfarn ddiannod, i ddirwy, neu i'w garcharu am dymor nad yw'n hwy na 6 mis, neu i'r ddau;
- (b) ar gollfarn ar ddiad, i ddirwy, neu i'w garcharu am dymor nad yw'n hwy na 2 flynedd, neu i'r ddau.
- (3) Mae adrannau 53 (troseddau gan gyrff corfforaethol), 54 (troseddau gan gyrff anghorfforedig) a 55 (achosion am droseddau) o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 yn gymwys i drosedd o dan reoliadau a wneir o dan is-adran (1) fel y maent yn gymwys i droseddau o dan Ran 1 o'r Ddeddf honno.”

Gwybodaeth Cychwyn

I58 A. 58 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

PROSPECTIVE

PENNOD 7

TROSOLWG O'R FARCHNAD

59 Pennu meini prawf ar gyfer cymhwyso cyfundrefn trosolwg o'r farchnad

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru drwy reoliadau bennu meini prawf ar gyfer dyfarnu a yw (yn ddarostyngedig i reoliadau o dan is-adran (4)) adran 61 yn gymwys i ddarparwr gwasanaeth mewn cysylltiad â gwasanaethau rheoleiddiedig.
- (2) Wrth bennu'r meini prawf, rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i'r materion a ganlyn yn benodol—
- (a) faint o ofal a chymorth a ddarperir gan ddarparwr gwasanaeth,
- (b) crynodiad daearyddol busnes ddarparwr gwasanaeth, ac
- (c) y graddau y mae ddarparwr gwasanaeth yn arbenigo yn y ddarpariaeth o fathau penodol o wasanaeth rheoleiddiedig.
- (3) Rhaid i Weinidogion Cymru—
- (a) ar yr adegau hynny sy'n briodol yn eu barn hwy, adolygu'r meini prawf a bennir am y tro yn y rheoliadau, a
- (b) cyhoeddi gwybodaeth ynghylch sut y mae'r materion a grybwyllir yn is-adran (2), ac unrhyw faterion eraill y maent yn rhoi sylw iddynt wrth bennu'r meini prawf, i gael eu mesur.
- (4) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddarparu nad yw adran 61 yn gymwys, neu nad yw ond yn gymwys i'r graddau a bennir, i ddarparwr gwasanaeth penodedig neu i ddarparwr gwasanaeth o ddisgrifiad penodedig, pa un a fyddai'r ddarparwr gwasanaeth hwnnw neu ddarparwr gwasanaeth o'r disgrifiad hwnnw yn bodloni'r meini prawf ai peidio.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.*

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (5) Mae'r amgylchiadau pan ganiateir i reoliadau gael eu gwneud o dan is-adran (4) yn cynnwys yr amgylchiadau hynny pan fo Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod darparwyr gwasanaethau penodol eisoes yn ddarostyngedig i gyfundrefn reoleiddiol sy'n gymaradwy â'r hyn y darperir ar ei chyfer yn adrannau 61 a 62; a chaiff rheoliadau a wneir o dan amgylchiadau o'r fath, er enghraifft, wneud darpariaeth sy'n ei gwneud yn ofynnol i bersonau penodedig gydweithredu neu rannu gwybodaeth o ddisgrifiad penodedig.
- (6) Cyn gwneud rheoliadau o dan yr adran hon rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (7) Ond nid yw'r gofyniad i ymgynghori yn gymwys i reoliadau—
- sy'n diwygio rheoliadau eraill a wneir o dan yr adran hon, a
  - nad ydynt, ym marn Gweinidogion Cymru, yn rhoi effaith i unrhyw newid sylweddol yn y ddarpariaeth a wneir gan y rheoliadau sydd i'w diwygio.

Gwybodaeth Cychwyn

I59 A. 59 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

60 Dyfarnu a yw meini prawf yn gymwys i ddarparwr gwasanaeth

- Rhaid i Weinidogion Cymru ddyfarnu, yn achos pob darparwr gwasanaeth, a yw'r darparwr gwasanaeth yn bodloni un neu ragor o'r meini prawf a bennir mewn rheoliadau o dan adran 59.
- Os yw Gweinidogion Cymru yn dyfarnu bod y darparwr gwasanaeth yn bodloni un neu ragor o'r meini prawf, mae adran 61 yn gymwys i'r darparwr gwasanaeth hwnnw oni bai bod, neu ac eithrio i'r graddau y mae, rheoliadau o dan adran 59(4) yn darparu nad yw'n gymwys.
- Pan fo adran 61 yn gymwys i ddarparwr gwasanaeth, rhaid i Weinidogion Cymru hysbysu'r darparwr yn unol â hynny.

Gwybodaeth Cychwyn

I60 A. 60 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

61 Asesu cynaliadwyedd ariannol darparwr gwasanaeth

- Pan fo'r adran hon yn gymwys i ddarparwr gwasanaeth, rhaid i Weinidogion Cymru asesu cynaliadwyedd ariannol busnes y darparwr gwasanaeth o gynnal gwasanaethau rheoleiddiedig.
- Rhaid i asesiad o gynaliadwyedd ariannol busnes y darparwr gwasanaeth o dan is-adran (1) gynnwys ystyriaeth o'i lywodraethu corfforaethol.
- Pan fo Gweinidogion Cymru, yn sgil asesiad o dan is-adran (1), yn meddwl bod risg sylweddol i gynaliadwyedd ariannol busnes y darparwr gwasanaeth, caiff Gweinidogion Cymru—
  - ei gwneud yn ofynnol i'r darparwr gwasanaeth ddatblygu cynllun o ran sut i liniaru neu i ddileu'r risg, a

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y
Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

- (b) trefnu, neu ei gwneud yn ofynnol i'r darparwr gwasanaeth drefnu, i berson sydd â'r arbenigedd proffesiynol priodol gynnal adolygiad annibynnol o'r busnes.
- (4) Pan fo Gweinidogion Cymru yn gosod gofyniad ar ddarparwr gwasanaeth o dan is-adran (3)(a), cânt hefyd ei gwneud yn ofynnol i'r darparwr gwasanaeth—
- (a) cydweithredu â hwy wrth ddatblygu'r cynllun, a
- (b) cael eu cymeradwyaeth i'r cynllun terfynol.
- (5) Pan fo Gweinidogion Cymru yn trefnu adolygiad o dan is-adran (3)(b), caniateir iddynt adennill oddi wrth y darparwr gwasanaeth unrhyw gostau y maent yn mynd iddynt mewn cysylltiad â'r trefniadau (gan gynnwys unrhyw gostau gweinyddol ar gyfer gwneud y trefniadau y mae'n briodol eu hadennill yn eu barn hwy).
- (6) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth ar gyfer eu galluogi i gael oddi wrth unrhyw bersonau sy'n briodol yn eu barn hwy wybodaeth y maent yn credu y bydd yn eu cynorthwyo i asesu cynaliadwyedd ariannol darparwr gwasanaeth y mae'r adran hon yn gymwys iddo.
- (7) Cyn gwneud rheoliadau o dan is-adran (6) rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (8) Ond nid yw'r gofyniad i ymgynghori yn gymwys i reoliadau—
- (a) sy'n diwygio rheoliadau eraill a wneir o dan yr is-adran honno, a
- (b) nad ydynt, ym marn Gweinidogion Cymru, yn rhoi effaith i unrhyw newid sylweddol yn y ddarpariaeth a wneir gan y rheoliadau sydd i'w diwygio.
- (9) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth ynghylch gwneud yr asesiadau sy'n ofynnol gan is-adran (1).

Gwybodaeth Cychwyn

161 A. 61 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**

62 Hysbysu awdurdodau lleol pan fo methiant darparwr gwasanaeth yn debygol

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod darparwr gwasanaeth y mae adran 61 yn gymwys iddo yn debygol o beidio â gallu darparu gwasanaeth rheoleiddiedig y mae wedi ei gofrestru mewn cysylltiad ag ef oherwydd methiant busnes fel a grybwyllir yn adran 189 o Ddeddf 2014 (methiant darparwr: dyletswydd dros dro ar awdurdod lleol).
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru hysbysu'r awdurdodau lleol y maent yn meddwl y bydd yn ofynnol iddynt gyflawni'r ddyletswydd o dan adran 189(2) o Ddeddf 2014 os yw'r darparwr gwasanaeth yn peidio â gallu darparu'r gwasanaeth rheoleiddiedig o dan sylw.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i'r darparwr gwasanaeth, neu unrhyw berson arall sy'n ymwneud â busnes y darparwr gwasanaeth sy'n briodol yn eu barn hwy, ddarparu unrhyw wybodaeth y maent yn meddwl ei bod yn angenrheidiol neu'n hwylus iddynt ei chael at ddiben cynorthwyo awdurdod lleol i gyflawni'r ddyletswydd o dan adran 189(2) o Ddeddf 2014.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)

- (4) Ond ni chaiff Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i berson ddarparu gwybodaeth os yw datgelu'r wybodaeth honno wedi ei wahardd drwy unrhyw ddeddfiad neu reol gyfreithiol arall.
- (5) Mae'r pŵer i'w gwneud yn ofynnol i wybodaeth gael ei darparu o dan is-adran (3) yn cynnwys—
  - (a) pŵer i'w gwneud yn ofynnol i gopiâu gael eu darparu o unrhyw ddogfennau neu gofnodion (gan gynnwys cofnodion meddygol a chofnodion personol eraill), a
  - (b) pŵer i'w gwneud yn ofynnol i'r wybodaeth gael ei darparu ar ffurf ddarllenadwy.

Gwybodaeth Cychwyn

I62 A. 62 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**

63 Adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad genedlaethol

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru lunio a chyhoeddi adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad genedlaethol ar unrhyw adegau a ragnodir.
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â GCC wrth lunio adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad genedlaethol a chânt gyfarwyddo GCC i lunio ar y cyd â hwy unrhyw ran o'r adroddiad sy'n briodol ym marn Gweinidogion Cymru.
- (3) Rhaid i adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad genedlaethol gynnwys—
  - (a) asesiad—
    - (i) o ddigonolrwydd y gofal a'r cymorth (o fewn ystyr Deddf 2014) a ddarperir yng Nghymru yn ystod unrhyw gyfnod a ragnodir,
    - (ii) o'r graddau y darparwyd gwasanaethau rheoleiddiedig yng Nghymru yn ystod y cyfnod rhagnodedig hwnnw gan ddarparwyd gwasanaethau y mae adran 61 yn gymwys iddynt,
    - (iii) effaith comisiynu gwasanaethau gan awdurdodau lleol mewn cysylltiad â swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol (o fewn ystyr Deddf 2014) ar arferiad y swyddogaethau hynny yn ystod unrhyw gyfnod a ragnodir, a
    - (iv) o unrhyw fater arall sy'n ymwneud â'r ddarpariaeth o ofal a chymorth yng Nghymru a ragnodir, a
  - (b) adroddiad ar unrhyw gamau a gymerwyd gan Weinidogion Cymru o dan adrannau 59 i 62 yn ystod y cyfnod a ragnodir o dan baragraff (a)(i).
- (4) Wrth lunio adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad, rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i'r adroddiad diweddaraf ar sefydlogrwydd y farchnad leol a gyhoeddwyd gan bob awdurdod lleol o dan adran 144B o Ddeddf 2014 (adroddiadau ar sefydlogrwydd y farchnad leol).
- (5) Cyn gwneud rheoliadau o dan is-adran (3)(a)(iv) rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (6) Ond nid yw'r gofyniad i ymgynghori yn gymwys i reoliadau—
  - (a) sy'n diwygio rheoliadau eraill a wneir o dan yr is-adran honno, a

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1. (See end of Document for details)*

- (b) nad ydynt, ym marn Gweinidogion Cymru, yn rhoi effaith i unrhyw newid sylweddol yn y ddarpariaeth a wneir gan y rheoliadau sydd i'w diwygio.

Gwybodaeth Cychwyn

I63 A. 63 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

VALID FROM 02/04/2018

PENNOD 8

DEHONGLI

64 Dehongli'r Rhan hon

- (1) Yn y Rhan hon—

mae i “cymorth” (“*support*”) yr ystyr a roddir gan adran 3(1)(d);
mae i “darparwr gwasanaeth” (“*service provider*”) yr ystyr a roddir gan adran 3(1)(c);
mae i “gofal” (“*care*”) yr ystyr a roddir gan adran 3(1)(a);
mae “gofal a chymorth” (“*care and support*”) i'w ddehongli (ac eithrio yn adran 63(3)(a)(i)) yn unol ag adran 3(2);
mae i “gwasanaeth rheoleiddiedig” (“*regulated service*”) yr ystyr a roddir gan adran 2(1);
mae i “swyddogaethau rheoleiddiol” (“*regulatory functions*”), mewn perthynas â Gweinidogion Cymru, yr ystyr a roddir gan adran 3(1)(b);
mae i “unigolyn cyfrifol” (“*responsible individual*”) yr ystyr a roddir gan adran 21(1).

- (2) Gweler adran 189 sy'n gwneud darpariaeth ar gyfer dehongli'r geiriau a'r ymadroddion sy'n gymwys i'r Ddeddf gyfan.

Gwybodaeth Cychwyn

I64 A. 64 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 19/01/2016. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 1.